

Az igyekezet ellenére lassú ütemben halad a vidéki közművesítés Kétmilliárd euróra van szükség

Az Aquainvest társuláznál 54 közigazgatási egység víz- és csatornahálózati pályázatait készítik elő

Fotó: Nagy Tibor

Stratégiák, mesterterv, fejlesztési programok birtokában akadozik Maros megye víz- és csatornahálózatának kiépítése. Az uniós csatlakozás óta tíz év telt el, azonban falvainkban nagyon sok esetben szembesülnünk kell azzal a kellemetlen jelenséggel, hogy a szennyvizet a sáncokba engedik, súlyosan károsítva a környezetet, de a terjengő bűz is elviselhetetlen.

Mezey Sarolta

Nemcsak megyénkben, hanem Románia-szerte is nagyon lassú ütemben halad a vidéki közművesítés, holott 2032-ig – elméletileg – minden háztartást a víz- és csatornahálózatra kell csatlakoztatni. A késés fő okát

az anyagi források hiányában kell keresni, hiszen a megyei hálózat teljes kiépítése 2 milliárd euróba kerül. A pénz biztosítása igencsak kemény és időigényes feladat, hiszen a településeknek több forrásból, több finanszírozótól kell előteremteniük ezt.

Falvakon csak 2,6 százalékban épült ki a csatornahálózat

Persze vannak kivételek, olyan vidéki települések, mint például Szentpál, Marosszentkirály vagy Marosszentgyörgy, ahol közel száz százalékban sikerült megoldani a víz- és csatornahálózat kiépítését, s vannak olyanok, ahol pályázatot nyertek, aminek kivitelezése folyamatban van. Hogyan állunk a közművesítéssel a megyében? Erről próbálunk képet nyújtani az olvasóknak. Azért használjuk ezt a kifejezést, mert egy folyamatról van szó, ami hónapról hónapra változik.

(Folytatás a 4. oldalon)

Síremléket állítottak Kuszto Endrének

Néhány napja helyére került az az emlékkő, amelyet Szováta önkormányzata állított a 2015-ben elhunyt Kuszto Endre festő- és grafikusművész emlékére.

2.

Évadnyitó a Szép Palkóval

Rendhagyó sajtótájékoztatót körvonalazta kedd délelőtt új évadát a Maros Művészegyüttes. A bemutató előtt álló társulat a Szép Palkó jelmezeiben és részben már elkészült díszletei között a kövesdombi székhely nagytermének színpadán várta a média képviselőit.

5.

Nemzetközi gazdanapok Mikházán

A múlt hét végén másodszor szerveztek nemzetközi gazdanapokat Mikházán. A Romániai Magyar Gazdák Egyesülete Maros szervezetének célja, hogy a gazdatársadalom, a fogyasztók és a mezőgazdasághoz kapcsolódó szolgáltatásokban, termékekben érdekeltek megismerjék egymást, tudásukat bővítsék, tapasztalatot cseréljenek.

6.

A tolvajok leleményesek – légy elővigyázatos!

A Maros Megyei Rendőr-felügyelőség a Groupama Biztosító Rt.-vel közösen bűnözés-megelőzési akciót indított, melynek célja a lakosság biztonságérzetének növelése és a lakásbetörések számának csökkentése.

8.

Parlamenti vizsgálat az energiaárakról

A Szociáldemokrata Párt (PSD) vezetői jóváhagyták kedden Mihai Tudose miniszterelnök arra vonatkozó kérését, hogy hozzanak létre parlamenti vizsgálóbizottságot annak kiderítésére, „milyen játszmák zajlottak a közelmúltban az energiaárak körül”.

„Ma (kedden – szerk. megj.) megvittuk és jóváhagytuk a koalícióban a miniszterelnök kérését, holnap pedig a két ház együttes ülésén jóváhagyjuk az Országos Energiaár-szabályozó Hatóság (ANRE) kivizsgálására szolgáló vizsgálóbizottság létrehozását, mivel jó lenne, ha mi is és a polgárok is megtudnák, mi történt ott, és milyen játszmák zajlottak a közelmúltban az energiaárak körül” – jelentette be a PSD elnöke, Liviu Dragnea a nagyobbik kormánypárt országos vezetőtestületének ülését követően.

Mihai Tudose miniszterelnök rámutatott, idén nyáron problémákra bukkantak az ANRE törvényes kötelezettségeinek teljesítése kapcsán, de bizonyos törvényes eljárások hiányát is konstatálták.

„Mivel az ANRE nem tartozik a kormány alárendeltségébe, az egyetlen entitás, amely képes kivizsgálni, mi történik ott, és fényt deríthet a történetekre, a parlament. A kormány vizsgálatot kért a parlamenttől a témában” – tette hozzá Tudose.

Augusztus elején Mihai Tudose kormányfő arra kérte Toma Percu energiaügyi minisztert, kérjen parlamenti kivizsgálást az ANRE-nél, miután bizonyos licitek késlekedése az elektromos áram árának növekedéséhez vezetett. (Mediafax)

Aftnális

Gazdaság, te mostoha

Benedek István

Nem tartott túl sokat a védelmi tárca megürülésével fémjelzett apró kormányválság, tegnap már ki is nevezték a hadügyek új illetékesét. Az eddigi gazdasági miniszter vált tárca, az ő helyére pedig új kormánytag kerül. Aki jól illeszkedik a csapatképhez.

Mert a gazdasági szaktárca idén immár harmadik miniszterét fogyasztja egy olyan politikus személyében, aki sem szakvégtettsége, sem az eddigi tevékenysége révén nem kötődik a realgazdasághoz. Helyi és megyei tanácsosként, illetve már második törvényhozói mandátumát taposó képviselőként egy mérnöknek elvileg lehet rálátása a gazdaság működésére, akkor is, ha eddigi törvényhozói ténykedésében nemigen lelni nyomát gazdasági témájú törvényjavaslatnak. A gondok a gyakorlattal vannak. Az újdonsült miniszter a róla fellelhető információk szerint vezetett már céget, csakhogy nem sikerre, hanem csődbe. Régebbi sajtóhírek szerint bűnvádi vizsgálatot is indítottak ellene, amiből állítólag csak törvénybíró házastársa közbenjárására nem lett vádemelés.

Hogy régóta ismert pártfőnöke és annak koalíciós baktársa szerint ez a politikus felkészült, és kiválóan alkalmas a gazdasági tárca vezetésére, az őket minősíti.

(Folytatás a 3. oldalon)

DORA OPTICS
A HÓNAP AJÁNLATA!
50%-os kedvezmény A SZEMÜVEGLENCSEKRE
ha tőlünk vásárolja a keretet!

■ MAROSVÁSÁRHÉLY
Mărășești tér, 21 szám • Tel.: 0733-553.976
1918 Dec.1sugarút, 126 szám • Tel: 0265 250 475 • 0755 088 379

■ SZÁSZREGEN
Szabadság sugárút 12/2 szám • Tel: 0265-512.095 • 0733-553.971
Cardinal Alexandru Todea utca 25/A szám • Tel: 0728-908.856

■ NYÁRÁDSZEREDA
Tüzoltó utca, 1 szám • Tel: 0265-576 514 • 0733-553.973

DORAOPTICS.RO
■ RÉSZLETEK AZ OPTIKÁBAN

SZEPTEMBER

13., szerda

A Nap kel
6 óra 56 perckor,
lenyugszik
19 óra 38 perckor.
Az év 256. napja,
hátravan 109 nap.

IDŐJÁRÁS

Borús égbolt
Hőmérséklet:
max. 21°C
min. 8°C

~Isten éltesse!

Ma **KORNÉL**, holnap **SZERÉNA** és **ROXÁNA** napja.
SZERÉNA: a Szerénusz férfi-név női párja.
ROXÁNA: perzsa eredetű görög női név latinus formája, jelentése: világos, ragyogó.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2017. szeptember 12.

1 EUR	4,5983
1 USD	3,8455
100 HUF	1,4995
1 g ARANY	163,9783

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Barangolások Gy. Szabó Béla művészetében

A marosvásárhelyi kövesdombi unitárius templom Bözödi György termében a szeptember 17-én vasárnap délelőtt 11 órától kezdődő istentisztelet után megnyílik a Barangolás Gy. Szabó Béla művészetében című emlékkiállítás. A tárlatot Ferenczy Miklós református lelkész-esperes, a hagyaték gondozója nyitja meg.

Posztgraduális képzés

A Román Tüdőgyógyászati Társaság – partnerségben a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemmel – ultrahangos mellkasvizsgálat témakörben posztgraduális tanfolyamot szervez szeptember 28-29-én a marosvásárhelyi Business Hotelben neves hazai és külföldi előadók részvételével. A kurzus szakorvosoknak szól, de az egyetemistákat is várják.

Mentési gyakorlat a tűzoltókkal

Szeptember 17-ig délelőttként 9-től 15 óráig a megyeszékhelyen és a megyei felügyelőségnek alárendelt egységek tűzoltó-alakulatainál nyílt napot tartanak. A látogatókat az oltási akciók és a műszaki felszereltség bemutatására várják. Szintén szeptember 17-ig naponta 10 és 14 óra között a Horea katasztrófavédelmi vízimentő-gyakorlatot szervez a Maroson, a Víkendtelep közelében.

A Gardénia a Spectrumban

A Marosvásárhely – Baja Baráti Társaság felkérésére szeptember 15-én, pénteken 19 órakor újra látható a Gardénia című előadás a marosvásárhelyi Spectrum Színházban. Rendező: Török Viola. Jegyek a Spectrum Színház jegypénztárában (Rózsák tere 13. szám), hétköznapokon 8.30 és 11.30 óra között válthatók, telefonos helyfoglalás a 0744-301-875-ös számon, naponta 8.30 és 18 óra között, illetve a www.biletmaster.ro oldalon.

Őszi hálaadás és harangszentelés

Szeptember 21-én, csütörtökön délután 6 órai kezdettel a nyáradszeredai unitárius templomban a helyi Deák Farkas Általános Iskola diákjai Ferencz Örs tanár vezetésével, 22-én, pénteken pedig az Imreh Jenő kebeleszentiványi református lelkész által irányított ifjúsági zenekar lép fel az őszi hálaadás előtti zenei áhítat alkalmával. Szeptember 23-án, szombaton délelőtt 11 órától harangszentelési szertartásra kerül sor Bálint Benczédi Ferenc püspök szolgálatával, valamint a Duxbury UUCH testvérgyülekezetből érkező és hollandiai vendégek részvételével. Minden érdeklődőt szeretettel várnak.

Hajnal akar lenni – népdaléneklési verseny

November 11-én és 12-én Szatmárnémetiben szervezik meg a XXV. Hajnal akar lenni népdaléneklési versenyt a műkedvelő népdalénekesek számára, hogy a népdaléneklést népszerűsítsék. Bárki jelentkezhet, aki nem végzett ének szakot akadémián vagy főiskolán, nem engedélyezett énekes, és betöltötte 12. életévét. Jelentkezési határidő október 31.

Hírszerkesztő: Mózes Edith

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroksa, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Iszlai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

Jutalomalap kiváló diákoknak

Tegnap i lapszámunkban közöltük, hogy a Bolyai Farkas Elméleti Líceumban egy új különdíjra pályázhatnak az évfolyamonként legjobb tanulmányi eredményt elért diákok – jelentette be az évnitón Mátéfi István iskolaigazgató.

Amint a szándéklevelében olvasható, a díjat prof. dr. Theodora Benedek egyetemi tanár ajánlotta

fel, aki marosvásárhelyi tanácsosként egyik fontos feladatának tekinti a fiatalok támogatását. Mandátumának első hónapjaiban nyilvánosan is kifejezte azt a szándékát, hogy képviselői illetményét egy olyan alap létrehozására szánja, amiből a város legjobb teljesítményt elért diákjait jutalmazza.

Az eltelt 14 hónap alatt a professzor asszonynak járó illeték 7.592 lej volt,

amit fele-fele arányban a város két reprezentatív iskolájának, a Papiu Ilarian Főgimnáziumnak (ahol tanulmányait végezte) és a Bolyai Farkas Elméleti Líceumnak adományozott, hogy az összegből a kiválóan teljesítő román és magyar diákok részesüljenek. Ezek személyének eldöntését a tanintézményekre bízta, kérése az, hogy a díjat az évnitő ünnepségen adják át.

Figyeljünk oda egymásra!

Tudomásunkra jutott, hogy Marosvásárhelyen ismeretlen személyek járnak házról házra, és az RMDSZ nevében 25 lejnyi összeget kérnek el magyar emberektől tagsági díj gyanánt. Az elkért összegről semmilyen bizonylatot nem adnak.

Felhívjuk a marosvásárhelyiek figyelmét, hogy csalókról van szó. Az RMDSZ nem koldul senkitől. A tagsági díjakat mindig a körzeti elnökök vagy a körzeti választmányok által kinevezett személy gyűjti be az RMDSZ-tagoktól, és

minden esetben nyugtát adunk a díj befizetéséről.

Kérjük, hogy különösen az idős személyek figyeljenek oda ezekre a csalókra, hiszem jelen esetben is inkább ez a korosztály a célpont. Ne hagyják magukat félrevezetni, de amennyiben megtörténik hasonló eset, kérjük, jelezzék az RMDSZ-nél, hogy lépéseket tehesünk a bűnözők kézre kerítése érdekében.

Az RMDSZ marosvásárhelyi szervezetének sajtóirodája

Síremléket állítottak Kusztos Endrének

Néhány napja helyére került az az emlékkő, amelyet Szováta önkormányzata állított a 2015-ben elhunyt Kusztos Endre festő- és grafikusművész emlékére.

A síremléket Bocskai Vince szovátaai szobrászművész tervezte és modellezte meg, Csíkszeredában vitelezték ki, anyagi fedezetét pedig a városi önkormányzat biztosította – mondta el *Fülöp László Zsolt* polgármester, hozzátéve, természetes volt, hogy Kusztos Endrének a város állít síremléket. Ez azért is érthető, mert a makfalvi születésű, egyedül élő, 89 évesen tragikusan elhunyt festő- és grafikusművész, a város díszpolgára nemcsak házát, hanem teljes életművét Szovátnak adományozta.

Szováta város 2014-ben Kusztos Endre-emlékházat is építtetett, ahol állandó és időszakos tárlatokat rendeznének, azonban az önerőből finanszírozott munkálatok még nem fejeződtek be. Az önkormányzat a város művészeivel megegyezve alakítja ki az épület alsó terét, a polgármester pedig bizakodik, hogy még az idén sikerül az első kiállítást megnyitni az ingatlanban Kusztos hagyatékából. Az épület felső szintjének kihasználására is születnek tervek, ezek azonban csak a jövőben valósulhatnak meg.

Az idén elhunyt szovátaai kortárs művésznek, Siklódi Zsoltnak szintén emlékművet állítanak majd. (*gligor*)

RENDEZVÉNYEK

Rendkívüli szimfonikus hangverseny

A romániai Japán Nagykövetség, a Kumamoto-Románia Egyesület és a marosvásárhelyi Művészeti Szaklíceum együttműködésével rendkívüli szimfonikus hangversenyre kerül sor szeptember 14-én, csütörtökön este 7 órakor a marosvásárhelyi Kultúrpalota nagyeremében. Vezényel Shinya Ozaki, zongorán közreműködnek: Misaki Kawaguchi és Reika Eto japán zongoraművészek, fuvolán Pethő Rebeka, vibrafonon Hayashi-Kelemen Jácint Yuuka játszik. Műsoron: F. Devienne-, Mark Glentworth-, Grieg-, Schumann-, Smetana-művek.

Helyi termékek vására a Petrynél

A Magyar Termék nagydíjas Petry Látványműhely és Múzeum udvarán ismét megszervezik a Local Farmers' Market rendezvényt. A vásár bő felhozattal kínál a kü-

lönböző hagyományos és helyi portékákból: hús-, tejtermékek, sajt, méz, lekvár, szörp, gyümölcslevek, bor, pálinka, zöldség, gyümölcs, tea, fűszerpaprika, olaj, valamint kézművestermékek (házi készítésű kencék, szappanok, táskák, pénztárcák, ékszerek). A vásárt szeptember 15-én, pénteken 8-19 óra között tartják a Rákóczi-lépcsőnél.

Székely-mezőségi vigadalom

A Pro Pambus Mezőpanitért Ifjúsági Egyesület szeptember 16-án szervezi meg a székely-mezőségi vigadalmat a helyi iskola udvarán. A tizenkét meghívott táncscsoport mellett fellépnek a község népdalénekesei is. 15 órától a táncscsoportok huszárk kíséretében felvonulnak a faluban, majd 16 órától 20 óráig valamennyi táncscsoport fellép az iskola udvarán. Ezt követően táncház lesz, muzsikál Miklósi Hunor, Szigeti Nimród és Szabó Bence. Az együttesek mellett három énekes fellép is lesz, az iskolában pedig népművészeti kiállítást tekinthetnek meg az érdeklődők. Az esemény fő támogatója: Mezőpanit Polgármesteri Hivatala, a Maros Megyei Tanács, a Communitas Alapítvány és az RMDSZ.

6423578000052

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

A katolikus iskoláért emelt szót Sógor Csaba az EP-ben

Igen, ez az Európai Unióban történik, nem valahol a harmadik világban – mondta Sógor Csaba az Európai Parlamentben a marosvásárhelyi iskolaügy kapcsán. Az RMDSZ-es európai parlamenti képviselő a hétfői esti strasbourgi plenárison beszélt ismét a Római Katolikus Teológiai Líceum helyzetéről.

„Romániában a mai napon kezdődött el a tanév, ám egy fele-fele arányban románok és magyarok által lakott városban

ezt a szokásosnál is nagyobb káosz előzte meg” – ismertette Sógor Csaba a kialakult helyzetet az európai parlamenti képviselőtársaival. Mint mondta, ennek oka, hogy lassan egy éve bizonytalan a római katolikus egyház által alapított helyi magyar iskola sorsa, az egyház saját épületében kialakított intézmény a különböző állami hatóságok sorozatos zaklatásai miatt gyakorlatilag megszűnt, a több száz gyerek pedig csak egy másik iskola szárnyai alatt kezdhetett el a tanévet. „Beszéltem itt már róla hónapokkal ezelőtt, de

kérem, képzeljék el azt a helyzetet, hogy egy néhány évvel ezelőtti adminisztratív hiba miatt a rettegett korrupcióellenes ügyészek vizsgálódnak a helyszínen, kihallgatásra idézve be a szülőket, akikről azt tudakolják, miért írták katolikus iskolába gyerekeiket” – emelte ki.

Sógor Csaba arra figyelmeztette az uniós döntéshozókat, hogy ha jogállamiságról beszélünk, akkor tudatában kell lennünk annak, hogy a marosvásárhelyi szülők ennyit éreznek ma a jogbiztonságból az Európai Unióban. *(közlemény)*

Leszerződtek a Kolozsvár melletti autópályahíd építőjével

A közúti infrastruktúrát kezelő országos társaság (CNAIR) aláírta a kivitelezési szerződést az olasz Tirrena Scavi SpA-val a Kolozsvár közelében levő gyalui autópályacsomópont és a mellette levő Szamos-híd befejezésére – közölte a CNAIR kedden.

A híd az Aranyosgyéres és Gyalu között használatban levő autópályaszakaszt köti össze a szintén megépült, és átadás előtt álló Gyalu–Magyarnádas 8,7 kilométeres szakasszal. Az infrastruktúra-fejlesztéseket figyelő Pro Infrastruc-

tura egyesület korábban élesen bírálta a kormányt a hídépítés késése miatt. E késés ugyanis – mint fogalmazott – hosszú időre „autópálya-múzeummal” alakítja a Gyalu–Magyarnádas szakaszt, amely hiába készül el, nem nyitható meg a forgalom előtt.

A CNAIR közölte: a félig már megépített csomópont és híd befejezésére kötött szerződés értéke 25,675 millió lej hea nélkül. A kivitelezőnek tíz hónap alatt kell befejezni a munkálatokat, és kilenc évre kell garanciát vállalnia a munkájáért. A CNAIR azt is közölte:

ütemterve szerint a hídnek 2018 áprilisára kell elkészülnie. A gyalui Szamos-hídnak a pilléreit és az összekötő elemeit a Bechtel társaság készítette el, mellyel azonban a román állam 2013-ban szerződést bontott. A híd megépítése által megnyitható Gyalu–Magyarnádas autópályaszakasz a Kolozsvár–Nagyvárad és a Kolozsvár–Szatmárnémeti országutakat köti össze, és lehetővé teszi, hogy a Szatmárnémeti felől érkező gépkocsik Kolozsvár kikerülésével autópályán haladjanak tovább Torda és Marosvásárhely irányába. *(MTI)*

Ország – világ

Két új miniszter lépett hivatalba

Letette a hivatali esküt Mihai Fifor védelmi miniszter, valamint Gheorghe Șimon gazdasági tárcavezető. A Cotroceni-palotában szervezett beiktatáson részt vett Mihai Tudose kormányfő, Sevil Shhaideh és Marcel Ciolacu miniszterelnök-helyettesek, Liviu Dragnea, a képviselőház elnöke és Călin Popescu-Tăriceanu, a szenátus elnöke is. Az eskütétel jelen voltak Ion Oprișor és Cosmin Marinescu államelnöki tanácsosok is. *(Agerpres)*

Mérséklődött az infláció

Enyhén mérséklődött az éves infláció, a fogyasztói árak augusztusban 1,2 százalékkal voltak magasabbak, mint egy évvel korábban – közölte kedden az országos statisztikai intézet. Az előző hónapban 1,4 százalék volt a fogyasztói áremelkedés éves üteme. A tavalyi nyolcadik hónaphoz képest 1,6 százalékkal drágultak az élelmiszerek, 1,56 százalékkal a nem élelmiszerek, míg a szolgáltatások 0,5 százalékkal olcsóbbodtak. Augusztusban az előző hónaphoz képest átlagosan 0,2 százalékkal csökkentek az árak, az élelmiszerek 0,9 százalékkal lettek olcsóbbak, ugyanakkor a nem élelmiszerek 0,14 százalékkal, a szolgáltatások 0,2 százalékkal drágultak. *(MTI)*

Az ENSZ BT újabb egyhangú határozatban büntette Phenjant

Az ENSZ Biztonsági Tanácsa újabb egyhangú határozatban további szankciókat szavazott meg Észak-Korea ellen helyi idő szerint hétfőn este amiatt, hogy Phenjan szeptember 3-án kísérleti hidrogénbomba-robbantást hajtott végre. A szankciók megtiltják az észak-koreai textilexportot és felső határt szabnak a nyersolajimportnak. Az Egyesült Államok ennél szélesebb körű és keményebb büntető intézkedéseket javasolt, de Oroszország és Kína támogatásának megszerzéséhez engednie kellett. *(MTI)*

Orosz rakétákat vásárol Ankara

Oroszország és Törökország aláírta az orosz Sz-400-as légvédelmi rakéták megvásárlásáról szóló szerződést, s a végrehajtás előkészítése megkezdődött – jelentette ki Vlagyimir Kozsin, az orosz elnök „haditechnikai együttműködési” ügyekben illetékes tanácsadója a TASZSZ hírugynökségnek adott, kedden közölt interjúban. Kozsin közölte: garantálni tudja, hogy minden, a szerződéssel kapcsolatban meghozott döntés „szigorúan összhangban áll” Oroszország stratégiai érdekeivel. „Ebből a szempontból teljesen megértjük azoknak nyugati országoknak a reakcióját, amelyek megpróbálnak nyomást gyakorolni Törökországra” – mondta. *(MTI)*

Gazdaság, te mostoha

(Folytatás az 1. oldalról)

Valószínűleg az lehet a háttérben, hogy a szociáldemokratáknál az ókirályságok mellett a hegyen inneni nagylegényeknek is kell adni a bársonyszékekből, hogy az erdélyi tagozat ne zúgolódjon. De azért legalább egy közgazdászti gyorslépeltan tanfolyam diplomája is illene abba a bizonyos életrajzba, mert ha már csak ilyen káderanyagot sikerül elővarázsolni a bajszos varázsló cilindereiből, akkor van ott baj, nem is kicsi. De az új kormánytag pontosan illik egy olyan kabinet csoportképébe, amelyik az adófizetők semmibevételét eddig nem látott magasságokba emeli, például a pozitívnak minősített költségvetés-kiigazítással. Ami gyakorlatilag azt fedi, hogy az állami bérekre nagyjából összeseperték a kincstár aljáról a pénzt, azon az áron, hogy a fejlesztési tárca keretének az egyharmadát, a szállításiénak pedig a felét vágják le. Ezek beruházásra szánt pénzek voltak, és ez a két minisztérium eleve nem volt gazdagon tarisznyálva, mert a nagyrészt itt futott befektetési kereteket már tavaly és azelőtt is megnyesték a korábbi évekhez képest. A kedvező gazdasági kontextus adta jó lehetőségek elköttyevetelésének ez tankönyvbe illő példája, amihez pont ilyen rátermelt legények kellene. A játszma számláját majd évtizedekig fogjuk fizetni, mert ha minden erre irányuló erőfeszítésük dacára sem sikerül csödbe vinniük az országot, a most elszalasztott fejlesztési lehetőségek akkor is a köztünk és a nyugatiak közti életszínvonalbeli különbség továbbmélyülésében köszönnek vissza. De mit számít ez, ha van elég cirkusz és kenyér?

Továbbra is az ország legjobb egyeteme a BBTE

Továbbra is a világ egyetemének legjobb 5%-ához tartozik a Babeş-Bolyai Tudományegyetem – derül ki az idén nyáron közzétett nemzetközi rangsorból.

Az AGERPRES hírugynökséghez kedden eljuttatott közlemény szerint a BBTE az egyetlen romániai egyetem, amely jelen van az ARWU (Academic Ranking of World Universities, ismeretebb nevén a Shanghai-lista) rangsorán. Az oktatás minősége és a kutatási eredmények alapján kialakított rangsorban a BBTE a 601-700. helyet foglalja el.

A felsőoktatási intézmény a matematika terén a 201-300. helyen van a Shanghai-listán, míg a gépészmérnöki oktatás terén a 37., megelőzve ebben a Columbia Egyetemet, az Oxford Egyetemet és a Pennsylvania Állami Egyetemet is. Gépészmérnöki oktatás terén egyébként a Cambridge Egyetem fog-

lalja el az első helyet a Shanghai-listán – közölte Daniel David, a BBTE kutatóért, versenyképességért és tudományos kiadványokért felelős rektorhelyettese.

Egy másik rangsor, a Times Higher Education Ranking/THE szerint a BBTE világviszonylatban a 601-800. helyen áll. Ez a lista az oktatás és kutatás mellett olyan szempontokat is figyelembe vesz, mint a társadalmi-gazdasági szférával való viszony és a nemzetközi kapcsolatok. A THE rangsor 801-1000. helyeire még négy romániai egyetem bekerült: a jászvásári (Iasi) Alexandru Ioan Cuza Egyetem, a Bukaresti Egyetem, a jászvásári Grigore T. Popa Orvosi és Gyógyászati Egyetem és a Temesvári Nyugati Egyetem.

A kutatási eredményekre alapozó University Ranking by Academic Performance/URAP szintén az első helyre teszi a BBTE-t a romániai felsőoktatási intéz-

mények rangsorában. Az URAP szerint nemzetközi szinten a BBTE a 728. legjobb egyetem, a Bukaresti Műszaki Egyetem a 751., míg a Bukaresti Egyetem a 791. helyet foglalja el.

Az online jelenlétet is mérő Webometrics (Ranking Web of Universities/WU) a Babeş-Bolyai Tudományegyetemet világszinten a 865. helyre teszi, ezzel a legjobb romániai egyetemnek minősül. Ugyanazon listán a Bukaresti Egyetem az 1162., míg a jászvásári Alexandru Ioan Cuza Egyetem az 1321. helyet foglalja el.

A rektorhelyettes hozzátette, hogy a BBTE úgy éri el ezt az eredményt, hogy közben tízszer kisebb finanszírozást élvez, mint például az ARWU/Shanghai-lista első 500 helyezettjének zöme. A világon jelenleg körülbelül 27.000 egyetem működik. *(Agerpres)*

Peren kívüli egyezségben reménykedik az SZNT

A Székely Nemzeti Tanács (SZNT) vezetői abban reménykednek, hogy sikerül peren kívül megállapodniuk az Európai Bizottsággal (EB) az általuk kezdeményezett, nemzeti régiókról szóló európai polgári kezdeményezés bejegyzéséről – közölte kedden az SZNT sajtószolgálat.

Az SZNT elnöke, Izsák Balázs, külügyi megbízottja, Dabis Attila és jogi szakértőik múlt heteken tárgyaltak az Európai Bizottság szakértőivel egy esetleges peren kívüli megegyezés feltételeiről a nemzeti régiókról szóló európai polgári kezdeményezés bejegyzése ügyében.

Az SZNT és partnerei azt kezdeményezték, hogy az EU kohéziós politikájában kezelje kiemelt figyelemmel

azokat a régiókat, amelyeket nemzeti, etnikai, kulturális, vallási, nyelvi sajátosságok különböztetnek meg az őket körülvevő régióktól. A kezdeményezés elfogadása a székelyföldi autonómia-tervezéseket erősítette volna. Az Európai Bizottság azonban 2013 júliusában úgy ítélte meg, hogy a javasolt szabályozás nyilvánvalóan nem tartozik az EU hatáskörébe, ezért nem jegyezte be a kezdeményezést. Álláspontját első fokon az EU luxemburgi törvényesszéke is megerősítette 2016 májusában. Izsák Balázs és Dabis Attila fellebbezése után a másodfokú eljárás zajlik a luxemburgi törvényesszéken.

Amint az SZNT közölte: azért kezdeményeztek személyes egyeztetést, mert a bizottság korábbi, megszorító gyakorlatát feladva részlegesen bejegyzett

olyan később benyújtott kezdeményezéseket, mint a Minority SafePack vagy a Stop TTIP, és lehetségesnek tűnt a peren kívüli megegyezés a nemzeti régiókról és a kohéziós politika reformjáról szóló polgári kezdeményezés ügyében is.

Az SZNT szerint a pénteki találkozáson a felek konstruktív megbeszélést folytattak, és tovább közelítették álláspontjait, de a kezdeményezés bejegyzéséről egyelőre nem született döntés. „Mivel mindkét oldal nyitottnak bizonyult az eltérő álláspontok közelítésére, a kezdeményezők továbbra is bíznak abban, hogy még a bírósági eljárás lezárulta előtt sor kerülhet a peren kívüli megegyezésre, és a kezdeményezők által felvetett kérdésekben megkezdődhet az európai szintű konzultáció és aláírásgyűjtés” – áll az SZNT keddi közleményében. *(MTI)*

Kilenc nyugdíjas jut tíz munkavállalóra

Kilenc nyugdíjas jut tíz munkavállalóra, az átlagos társadalombiztosítási nyugdíj pedig mintegy fele az országos nettó átlagbérnél – közölte kedden az Agerpres hírugynökség a statisztikai intézet második negyedéves jelentését ismertetve.

Idén a második negyedévben 0,17 százalékkal 5,2 millióra csökkent a nyugdíjasok száma, átlagos járandóságuk pedig 0,6 százalékkal 1022 lejre nőtt. Az átlagos nyugdíjnak a nettó átlagbérhez viszonyított vásárlóértéke a korábbi 52-ről 51 százalékra csökkent, mivel a fizetések idén gyorsabb ütemben nőttek, mint a nyugdíjak.

Az Agerpres kiemelte, hogy a nyugdí-

jasoknak a munkavállalóhoz viszonyított aránya nagy eltéréseket mutat az ország különböző térségeiben: Bukarestben például 5 nyugdíjas jut 10 munkavállalóra, míg a fővárossal csaknem szomszédos, déli Teleorman megyében 17 nyugdíjas jut 10 alkalmazottra.

A munkaerőpiacot figyelő researchromania.ro portál egy tavalyi felmérése szerint a munkavállalók 5,5 millióra tehető száma elmarad a nyugdíjasok és állástalanok együttes számától. A szakportál szerint Romániában úgy került történelmi mélypontra (5 százalékot alig meghaladó szintre) a munkanélküliségi ráta, hogy azokat, akik már több mint egy éve állástalanok, törlik a munkaügyi hivatalok statisztikáiból, függet-

lenül attól, hogy találtak-e maguknak munkahelyet vagy sem.

Súlyos társadalmi gondná vált a társadalom előregedése, amit a negyed évszázada kezdődött népességfogyás mellett az aktív lakosság nagyarányú elvándorlása – a külföldön dolgozó román vendégmunkások magas száma – is sietet. Romániában idén tovább súlyosbodott a népességfogyás: az élve születések száma csaknem ötvenezerral elmaradt a halálozásokétól az első fél évben. A szakemberek a népességfogyás további növekedésére számítanak, az ország állandó lakossága 2014-ben csökkent húszmillió alá. Az ENSZ tavalyelőtt közölt előrejelzése 2050-re 14,5 milliós lakosságot jósolt Romániának. *(MTI)*

Kétmilliárd euróra van szükség

(Folytatás az 1. oldalról)

Elsőként a megyei tanács illetékes fejlesztési igazgatóságát kerestük meg, ahol *Bátagá Valer* igazgató tájékoztatót:

– Maros megye közművesítése, a víz- és csatornahálózat kiépítése kiemelt fontosságú valamennyi hatóság számára. A Maros Megyei Tanács a helyi önkormányzatokkal együtt stratégiai fontosságúként kezeli ezt az ügyet, hiszen a lakosság jogos igényét hivatott kielégíteni. Maros megye fejlesztési stratégiájában tehát ez a fejezet nagy hangsúlyt kap. Az uniós csatlakozást megelőző időszakban Romániának bizonyos feltételeknek kellett megfelelni, s az egyik fő feltétel a környezetvédelmi előírásoknak való megfelelés volt.

– *Az uniós csatlakozás óta eltelt tíz év, hogyan állunk ma?* – kérdeztük az igazgatót.

– 2009-ben kidolgozták a víz- és csatornahálózatra vonatkozó megyei mestertervet, ezt bárki áttanulmányozhatja a megyei tanács honlapján. Ez a mesterterv 2032 végéig vázolja fel a megyei víz- és csatornahálózat kiépítését. Külön szerepel benne a vízhálózat és külön a csatornahálózat kiépítése – mondta az igazgató, aki 2016-os adatokkal szolgált, amelyek a 2015-ös állapotokat tükrözik. Eszerint Maros megye városi lakosságának 99,13 százaléka fér hozzá a vízhálózathoz, a falusi lakosságnak azonban csak a 20 százaléka, ami nagyon kevés. A megye városaiban a háztartások 41,83 százaléka van a csatornahálózathoz csatlakoztatva, míg falvakon ez az arány rendkívül alacsony, csupán 2,63 százalék.

Marosvásárhelyen 94, Segesváron 90, Szászrégenben 76, Dicsőben 72 százalékból, Marosludason 60, Szóvátán 81, Radnóton 51 százalékból, Erdőszentgyörgyön 51, Nyárádszeredában 12 százalékból volt csatlakoztatva, míg Nagysármáson egyáltalán nem létezett szenny-

vízcsatorna. Ami a vidéki, azaz falusi csatornahálózatot illeti: Maroskeresztúron 40 százalékból, Gyulakután 18 százalékból, Sárpatakon 8, Görgényszentimrén 14, Palotailván 14, Mezőrűcsön 8, Marosszentkirályon 27, Marosszentgyörgyön 51, Marosszentannán 16, Mezősályin 3, Vajdaszentiványon 2 százalékból építették ki a csatornahálózatot. Ez a 2015. évi helyzetet tükrözi.

Azóta változtak a dolgok, hiszen az önkormányzatok folyamatosan hálózatkiépítési projekteken dolgoztak. Megyénkben jelenleg a falusi lakosság 50 százaléka van a kiépített vízhálózatra csatlakozva.

Marosvásárhelyen most jutottunk oda, hogy minden utca közművesítve lesz

– *Városi környezetben sokkal jobb a helyzet, mint falun. Miután lezárult a városok közművesítése, értelemszerűen a falvak következnek.*

– A mestertervet 2009-ben fogadták el, 2014-ben időszzerűsítették utoljára. A mesterterv leszögezi, hogy azok, akik eleget tesznek az uniós finanszírozási feltételeknek, és beilleszkedtek a nagy infrastruktúra-fejlesztési programokba, jelentős összegekre pályázhatnak ezekből az alapokból. Mások más finanszírozási programok révén juthatnak finanszírozáshoz. Például az országos vidékfejlesztési program (PNDR) révén, ami uniós finanszírozású, vagy az országos helyi fejlesztési program (PNDL) révén, ami állami költségvetésből finanszírozott. Mindig vannak változások, az információk változnak. A helyi önkormányzatoknak szabad kezük van bármelyik programból pénzösszegeket lehívni – fogalmazott Bátagá igazgató. Első szakaszban a 100 ezer lakossal rendelkező települések ellátását kellett megoldani, a második szakaszban a 2–10 ezer lakosú települések ellátása van

soron. A határidő 2018. december 31. Elméletileg egy év van hátra. Miután lezárult a városok közművesítése a nagy infrastrukturális fejlesztési programban (POIM) 2014–2020 között most a szobán forgó 2–10 ezer lakost számláló településeken a sor. Ide sorolható például Mezőpanit község is, amely 777.371 euróban részesül Csittszentiván, Mezőbergenye, Székelykövesd és Harcó vízhálózatának kiépítésére. A csatornahálózat kiépítése tekintetében a község falvaiból csak Panit, Bergenye és Szentiván szerepel – mondta az igazgató.

Tapasztalataink szerint a legtöbb polgármesteri hivatal – a lakosság igényeit figyelembe véve – prioritásnak tekinti a vízhálózat kiépítését. S nemcsak a lakossági igények, hanem a gazdasági fejlődés miatt is, hiszen víz nélkül nem beszélhetünk településfejlesztésről, senki sem szeretne a három-négy évtizeddel ezelőtti szinten megrekedni.

Nem mindenki csatlakozik a hálózatra

Az igazgatóság osztályvezetője, *Suciu Călin* elmondta, hogy a megyei tanács nem rendelkezik naprakész információkkal, a hálózatról pontos képet csak a statisztikai hivatal adhat, ők nem. Azonban nem mindig a hálózatkiépítés a mérvadó, hiszen adott településen belül a háztartások nem mind csatlakoznak a kiépített hálózatra. Ennek főként gazdasági okai vannak, hiszen a vízdíjak folyamatosan emelkednek, s ezzel párhuzamosan a csatornadíjak is. S falun több esetben inkább a kútvizet, mint a vezetékes vizet használják. Például Bárdoson is felépültek a nagy házak, megépült a hálózat, de az emberek nem csatlakoztak rá, hiszen a saját emésztőgödreiket használják, ez jobban megfelel nekik. A finanszírozó és a szolgáltató is figyelembe kell vegye ezeket az aspektusokat. Vannak

olyan települések is, ahol csak egy-pár utcában épült ki a hálózat. Sőt Marosvásárhelyen is csak most beszélhetünk arról, hogy teljes mértékben kiépült a víz- és csatornahálózat. A nagy kiterjedésű falvakban, ahol a házak távol vannak egymástól, a csatornahálózat kiépítése nagyon költséges. Ha a házak közötti távolság nagyobb, mint 200 méter, akkor a finanszírozónak meg sem éri, hogy pénzt áldozzon erre.

Páran „kilépnének” a mestertervből

Több önkormányzat szóvá tette, hogy a mesterterv szereplőiként, hálózatépítés érdekében nem pályázhatnak más forrásokra, és az is elhangzott, hogy a mesterterv által előírt összeg nem elegendő.

Sófalvi Szabolcs, Marosszentgyörgy polgármestere elmondta: a települések évek óta azért harcolnak, hogy minél több pénzt szerezzenek a víz- és csatornahálózat fejlesztésére. A megyei tanácsnál, úgy néz ki, megértésre találtak, hogy a rég megszerkesztett mesterterv tömörüléseiből ki tudjanak lépni, mivel olyan uniós pályázati lehetőségek adódtak, amivel több millió lej hívható le. A temesvári kifizetési ügynökség igazgatója tájékoztatót tartott, hogyan lehet megtenni ezeket a lépéseket.

– A megbeszélésen három érdekelte polgármester vett részt: a széplaki, a makfalvi és a marosszentgyörgyi. Mivel Marosszentgyörgy Marosvásárhellyel együtt szerepel a mestertervben, nem pályázhattunk volna. Önállóan azonban 10 ezer lakóval pályázhatunk – fogalmazott a polgármester.

A mestertervben szereplő összeg kevés

Bodó Előd Barnától, Mezőpanit község polgármesterétől korábban arra kértünk választ, mi lesz a település csatornahálózatával, hiszen – logikusan – ennek egyidejűleg kellene kiépülnie a vízhálózattal.

– Sajnos ez tipikus hazai helyzet. Ezeknek a hálózatoknak a kiépítése

nagyon nagy összegekbe kerül. A PNDR – az országos vidékfejlesztési program – keretében is leg több 1,5 millió euró pályázható meg, ez pedig csak egy faluban elég a vízvezetésre. Azoknak pedig, akik a mestertervben szerepelnek, nem elég az előirányzott összeg a csatornahálózat kiépítésére. Nekünk 30 km víz- és ugyanannyi csatornahálózat kellene, s 6 és fél kilométerrel szerepelünk a mestertervben. Mindehová adtak egy kis pénzt, ami sehova sem elegendő. Most ott tartunk, hogy kiírták a közbeszerzést a pályázati kiválasztására, emiatt nem lehet kilépni a rendszerből, amíg ez a folyamat nem zárul le. Elhúzódik a procedúra, jövő év végére lehet meg a tervező, akinek egy év áll a rendelkezésére, hogy megtervezze a rendszert, s utána adja le a pályázatot. 2020 a legvalószínűbb időpont, amikor a közszolgáltatás csatornahálózat, a többi faluban vízhálózat lesz. Bergenyeben most oldjuk meg az iskola, óvoda, kultúrotthon vízellátását. A Bándi utcában, ahol nincs víz, köztéri kutat létesítünk – mondta a polgármester.

54 településen 140 millió eurós beruházás lesz

Az Aquainvest szintén fontos intézmény, hiszen a társulásban szereplő 92 közigazgatási egység és a regionális szolgáltató, az Aquaserv közötti szerződéseket s a soron levő, 2014–2020 között kivitelezendő projekteket monitorozza.

Molnar Ervin, az Aquainvest ügyvezető igazgatója elmondta, hogy a nagy infrastrukturális fejlesztési programba (POIM) 54 közigazgatási egységet foglaltak bele, víz- és csatornahálózat kiépítésére, illetve bővítésekre egyaránt vonatkozik. A projektek „kezdletes” stádiumban vannak, most választják ki a tanácsadókat a dokumentációk összeállításához. Ha nem lesznek óvások, akkor októberben aláírják a szerződéseket, s kezdődhet a tervezés, ami körülbelül egy évet vesz igénybe. A finanszírozás uniós, társfinanszírozással, aminek az aránya még nem ismert.

– *Mi lesz a többi falusi közigazgatási egységgel?* – kérdeztük az igazgatót.

– Mindenki saját maga kell boldoguljon. Tudni kell, hogy a programon kívül rekedt települések nem feleltek meg az uniós feltételeknek. A csatornahálózat kiépítéséhez legkevesebb 2 ezer lakos szükséges egy településen. A mi falvaink pedig kicsik, és a házak nagyon távol vannak egymástól. A vízhálózat esetében a feltételek sokkal előnyösebbek. Ezért 2020-ig be is fejeződhet a vízhálózat kiépítése – fogalmazott Molnar, aki hozzátette: 140 millió eurós beruházás lesz. Azok a községek, amelyek nem kerültek be a nagy programba, más európai forrásokat kerestek, például Marosfalu, Vajdaszentivány, Maroskeresztúr és Jedd.

A PNDL és PNDR program finanszírozásából is nagyon sokan részesültek – fogalmazott az igazgató. A PNDL-nél például: Adámos, Mezőbánd, Balavásár, Marosbogát, Marosvécs, Mezőcsás, Maroskece, Nyárádkarácson, Maroskeresztúr, Déda, Nyárádremete, Nagyernye, Faragó, Gyulakuta, Dózsa György, Jedd, Mezőmadaras, Radnót, Ratosnya, Marosszentgyörgy, Marosszentanna, Küküllőszéplak vagy Szászkezd nyert finanszírozást.

Mindent összevetve, ebben a kusza finanszírozási rendszerben polgármester legyen a talpán, aki eligazodik. Dicséret azoknak, akik megbirkóztak a feladattal. 2032-ig – elméletileg – minden háztartást a víz- és csatornahálózatra kell csatlakoztatni.

Csatornázási munkálat Marosvásárhelyen

Fotó: archív

Meseútra hívják a gyermekeket

Évadnyitó a Szép Palkóval

Rendhagyó sajtótájékoztatón körvonalazta a kezdő évadát a Maros Művészegyüttes. A bemutató előtt álló társulat a Szép Palkó jelmezeiben és részben már elkészült díszletei között a kövesdombi székhely nagyszínház színpadán várta a média képviselőit.

Nagy Székely Ildikó

Barabási Attila Csaba, az együttes menedzsere, művészeti igazgatója először nyári eseményeiket ismertette. A társulat tagjai Kalotaszentkirálytól Bergenyén, Válaszúton, Nyáradselyén át Magyaróig számos néptáncbörbörben vettek részt, ugyanakkor Ha te tudnád, amit én című előadásukkal augusztusban egy Fehér megyei szórányparkban, a miriszlói magyar kulturális napokon is felléptek. A nyár végi Vásárhelyi Forraton a korábbi éveknél is intenzívebben vette ki a részét, népviselet- és fotókiállítás, illetve a zárógálára időzített fellépéssel színesítette a rendezvénysorozatot a Maros Művészegyüttes. A Forrat utolsó napján a jeddi pálinkafesztiválon, egy héttel később a Székely Népi Gyermekegyüttes megalakulásának 60. évfordulójára szervezett gálaműsoron is tapsolhatott az együttesnek a nagyjelmű.

A számos eseménnyel párhuzamosan múlt hónapban az új évadra való felkészülés is megkezdődött. Legelső bemutatójával elsősorban a gyermekközönséget szólítja meg az együttes magyar társulata. A Szép Palkó című népmeséből készült

táncszínházi produkció szeptember 27-én, szerdán 19 órakor látható a kövesdombi székház nagyszínházban. Az előadást Varga János magyarországi rendező, koreográfus állítja színpadra. A sajtótájékoztatón ő beszélt a produkció megszületéséről:

– Egy szép mesét kerestünk, és a választáskor azt a lelki kötődést tartottuk szem előtt, amivel a népmeséhez viszonyulunk. A szegény székely legény elindul szerencsét próbálni, és elnyeri a legnagyobb boldogságot, a szerelmet. A királyi udvarban játszódó történet a népmesei elemek mellett különleges fordulatokat is tartogat. A táncszínházi előadásaim rendszerint a nép-

tánctechnikára épülnek, így lesz ez most is. Elsősorban székelyföldi táncokat láthat a közönség, de emellett más táncok és zenék, például a gyimesi is helyet kap a produkcióban. A táncosoknak szöveges jeleneteik is vannak, ez együttes számára nagy kihívás. A díszletek a székely valóságából a mesevilágba vezetnek a nézőt, de közben megmaradnak a székely gyökerek. A jelmezekben is a székely népviselet érvényesül. Egy kedves játékot ajánlunk a gyerekeknek, meseútra hívjuk őket – összegyűjtött a rendező-koreográfus.

A Szép Palkó zenéjét Kelemen László, a budapesti Hagyományok Háza igazgatója szerezte. Az elő-

adás hangzásában is a népmesén alapszik, egy olyan színes zenei világot teremt, amelyben a cimbalom és a furulya mellett több különleges hangszer és eszköz, például a kepreplő és a harcsafűrész is megszólal.

A jelmezek Szélyes Andrea Natália munkái, az izgalmas díszleteket – egyebek mellett az óriás és a történetben szerepet kapó állatokat – Bíró Vilhelm tervezi, készíti. A társulatban, illetve magában a színházi világban újnak számító fiatalok elárulta, számára az a legnagyobb próbatétel, hogy – mivel a táncosok folyamatosan mozognak –, egy nagyon könnyű szerkezetet kell számukra

megvalósítani. Emellett a stílusok, ízlések összecsiszolása is külön odafigyelést igényel.

Szép Palkó szerepében Bartha Szabolcsot láthatjuk, a női főszereplőt, a király legkisebb lányát a zalai társulattól érkezett Kuczogi Veronika alakítja, a fiatalokat megátkozó királynőt Kásler Magda játssza.

Barabási Attila Csabától azt is megtudtuk, hogy a társulat ezzel az előadással vesz részt október 12–18. között Nagyváradon az erdélyi hivatásos néptáncgyűttesek találkozóján. Jövőben a rangos esemény házigazdája a Maros Művészegyüttes lesz.

Az októberi fellépés előtt, szeptember 21-én a Brassó megyei Négyfaluban lép fel a társulat, október elsejére egy új helyszínre, a Fehér megyei Búzásbocsárdra kapnak meghívást. Október 16–22. között a Székelyföld Napok programját gazdagítják néprajzi előadásokkal és táncszínházzal. Az újdonságok közül a Soproni Petőfi Színházzal való együttműködést emelte ki az együttes igazgatója. Mint mondta, 17 előadást vásároltak meg a soproniak a művészegyüttestől, november 12–24. között a János vitézzel vendégszerpelel városukban a társulat.

– Ha ez jól sikerül, bekerülünk a soproni színház körforgásába – jegyezte meg Barabási Attila. December sem múlik el jelentős események nélkül, 16-án a filharmoniaival közösen egy Kodály-emléket mutat be a társulat, 17-én pedig megtartják a Gyöngykoszórú Gyöngye néptáncbörböröt.

Fotó: Kiss Emőke

Viktor világa csupa zene és nyugalom. Nemcsak olyankor érezhető ez, amikor hegedűje húrján mesél, hanem akkor is, amikor tekegolyóval céloz vagy ujjai között citromfűlapit morzsol.

– Portik Szabó Károly Viktor – ismételte el nevével lassan, tagoltan a 14 éves fiú. Aztán egy évtizedet lépett vissza az időben.

– Waldorfos napközisként hamar kapcsolatba kerültem a zenével. Mondták is az óvónénik, hogy engem az éneklésen kívül más nem igazán érdekel. Ötévesen kezdtem járni a Talentum Alapítványhoz, ott a zenefoglalkozások mellett a színjátszó csoportot szerettem nagyon. Emlékszem, jelmezeket ölthettünk magunkra az egyes jelenetekhez, és én mindig ugyanazt választottam. Otthon pedig felmentem a padlásra, volt ott egy nagy doboz, azon doboltam. Az óvónénik javaslatára felvételiztem a Művészeti Szakliceumba, első osztálytól oda járok. A zongora és a hegedű között választhattam, és mivel azt mondták, hogy a zongora költésesebb, a hegedűnél maradtam. Nagyon boldog voltam, amikor először kézbe vehettem a hangszerem.

– Édesapám kívánsága volt az, hogy a fiam a Művészetibe járjon. Én kezdetben nem támogattam az ötletet, az iskola ugyanis távol van a lakhelyünktől. De apám felajánlotta, hogy hozza-vizsi a gyereket. Pedig már akkor nagyon beteg volt – fűzte tovább a történetet Edit, Viktor édesanyja. – Egy hónapig jártunk felkészítőkre, és a fiam mindig más néven mutatkozott be a tanároknak. Amikor aztán eljött a felvételi ideje, nem mondtam meg neki, hogy vizsgára megyünk.

– Többek között énekelni kellett, az én dalom a Debrecenbe kéne menni... kezdetű volt – vette át újra a szót Viktor. Aztán az is-

kolakezdés időszakáról mesélt, arról, hogy első osztályos korában mindig csak a vékony „mi” hűrt húzta, de a hangsorok nem igazán kötötték le, már a kezdetektől kész darabokra vágyott.

– Mikor volt az első nyilvános fellépésed? – kérdeztem később.

– Másodikos koromban az egyik osztálytársammal éppen hazafelé tartottunk az iskolából, és nagyon megkívántuk a fagyit. Pénz, persze, nem volt nálunk. Kitaláltuk, hogy hegedűlni fogunk a főtéren, úgy keressük meg a fagyilalt árát. Én játsztam elsőként. Már szépen gyűlt az aprópénz a hegedűtokban, amikor megjelent egy rendőr, és leállította a produkciót. A másik gyerek így nem hegedűlhetett, de az addig begyűlt pénzből mindkettőnknek jutott fagyira... Az első igazi fellépésemre egy évvel később került sor, akkor már kórustag voltam, és a főtéren énekeltem. Aztán bekerültem a Vox Angelica gyermekkórusba. Egy év alatt hét fellépésünk is volt, rendszerint templomokban énekeltem. Két évvel ezelőtt az Ariel Színházban egy karácsonyi zenés műsorban is részt vettünk. Közben a népzene is helyet kapott a mindennapjaimban. Még harmadikban Sinkó András, a hegedűtanárom bevett a Picinige gyermekzenekarba. Akkor tanultam meg csellón játszani. De rendszerint hegedűlök a Picinigében. Többek között táncszínházban lépünk fel, nyáradszentmóni dalkat játszunk. Tavaly és idén a választói néptáncbörbörbe is elmentem a zenekarral, ott palatkai népdalokat tanultunk.

– Edit közben azt is elmesélte, hogy Viktor a Mustármag együttesrel énekelte a Márton Áron emlékére írt Népemért vállalom című zenében, az előadással Magyarországon is felléptek.

– Három évvel ezelőtt Kozsik József színművésszel volt egy közös műsorunk, ő szavalt, én hegedűvel kísértem. Egy marosvásárhelyi kávézóban mutattuk be a produkciót – sorolta tovább a szerzőgázó művészi megnyilvánulásokat a tizenéves zeneszerző, majd azt is elárulta, hogy már a zeneszerzéssel is megpróbálkozott, két saját hegedűjátéka is van.

– Legszívesebben kinek a darabját adod elő? – kérdeztem.

– Vivaldi a kedvencem, és Bachot is szeretem. De nemcsak a klasszikus zenét érzem közel magamhoz. Találtam nemrég otthon egy régi kazettát Bakacsi Béla dalaival. Nagyon megfogott. Úgy érzem, a hatvanas évek zenéje igazán hozzám szól.

Később a szabadidős foglalkozásokra terelődött a szó. Viktor azon kevés kamaszok közé tartozik, akiket nem ejtett rabul a virtuális világ, inkább kertészkedni és barkácsolni szeret.

– Nemrég készítettem egy kicsi szekeret, ha ráállok, olyan, mintha gördeszkám lenne – mesélte, aztán különleges, titkos játékaiba is beavatott. – Sokszor kiülök a kertbe, letépek két citromfűlapit – egyik a férfi, másik a nő –, és azokat gyűrögetem. Az a neve ennek a játéknak, hogy hány éves a lapi? Minden ötödik gyűrés egy évnek számít, és minden „évnél” megnézem, milyen állapotban van a levél. A legfiatalabb 27, a legidősebb 93

A citromfűlapi kora

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

„esztendőt” ért meg. Amíg gyűrögetek, kitalálom a lapi egész életét, például azt, hogy milyen korban születtek, hány gyereket hoztak a világra. Két és fél órát is eltöltök így. De gyurmával, vizes kövel is eljátszotam már ugyanezt.

– Amikor egészen kicsi volt, a testrészeinek is nevet adott – szólalt meg újra az édesanya. – A vérért például Árpádnak, a szívét Évának hívta. Csak a fogait nem nevezte meg, és érdekes módon éppen azokkal volt baj az évek során.

Beszélgetésünk végén az is kiderült, hogy Viktor elkötelezett híve az egészséges életmódnak, étrendjéből teljesen kiiktatta a szénasavas üdítőt, és fagyilaltot is csak egyszer evett a nyáron.

– Két évvel ezelőtt, amikor nagytatám megbetegedett, próbáltam különféle ételeket készíteni neki. A híg palacsintával is megpróbálkoztam, és olyan jól sikerült, hogy a nagybátyám kilenc darabot evett meg belőle. Aztán beiratkoztam egy makrobiotikus főzőtanfolyamra. Ott tudtam meg, hogy a mézzel és idei gyümölcsökkel ízesített zabpehely a legegészségesebb reggeli. Azután az iskolába is csak azt vittem, a napi táplálkozásomban pedig a mai napig a párolt ételekre fektetem a hangsúlyt.

Mielőtt elköszöntünk, mindenképpen tudni szerettem volna, milyen jövőre vágyik beszélgetőtársam.

– Hétfőtől nyolcadikos vagyok. A középiskolát a Művészeti Szakliceumban hegedűszakon szeretném elvégezni, és a továbbiakban is zeneközéletben maradnék. Ami a pályaválasztást illeti, leginkább a makrobiotika felé hajlok. Az az egyik álmom, hogy felnőttként majd gyermekeknek szervezzek ilyen jellegű életmódtáborokat.

Szerkesztő: Benedek István

Egyharmaddal nőtt a külkereskedelmi mérleghiány

Egyharmaddal, 6,824 milliárd euróra nőtt a külkereskedelmi mérleg hiánya az első hét hónapban a tavalyi azonos időszakhoz képest – közölte hétfőn az országos statisztikai intézet.

A vizsgált időszakban az export 9,4 százalékkal, 36,101 milliárd euróra nőtt, az import 12,6 százalékkal, 42,925 milliárd euróra bővült.

A külkereskedelmi mérleg első héthavi hiánya 1,7 milliárd euróval, 33 százalékkal volt nagyobb a tavalyi bázisidőszakhoz képest.

Júliusban a külkereskedelmi mérleg hiánya 986 millió euró volt. A tavalyi hetedik hónaphoz képest

júliusban a behozatal szintén gyorsabb ütemben nőtt, mint a kivitel: az import 14 százalékkal bővült, miközben az export csak 8,6 százalékkal gyorsult.

A kivitel 47,2 százalékat és a behozatal 37,3 százalékat a gép- és járműipari termékek tették ki.

Románia külkereskedelme háromnegyedét az Európai Unió tagállamaival bonyolítja le.

Tavaly Románia kivitele 57,385 milliárd euró volt, és 67,342 milliárd euró értékben importált árut. Tavaly 19 százalékkal nőtt a román külkereskedelmi mérleg hiánya az egy évvel korábbihoz viszonyítva. (MTI)

A gazdatársadalomnak hallatnia kell a hangját

Két olyan intézményes vita zajlik az Európai Unióban, amely kapcsán az erdélyi és a Kárpát-medencei gazdáknak hallatniuk kell hangjukat, a közös agrárpolitika (KAP) korszerűsítése és egyszerűsítése, valamint a KAP 2020 utáni finanszírozása – hangsúlyozta Winkler Gyula szombaton Aradon. Az RMDSZ EP-képviselője a XVIII. magyar-magyar gazdatálkozózon vett részt, amelyet idén Innovációs irányok a mezőgazdaságban címmel szerveztek meg.

„A KAP modernizációjának és egyszerűsítésének célja egyrészt az európai gazdálkodók jövedelem-szintjének emelése, másrészt választásokat megfogalmazni az új környezetvédelmi, illetve klímaváltozással kapcsolatos kihívásokra. Az EU-ban a mezőgazdaságban dolgozók jövedelme alig 88 százaléka az uniós átlagjövedelemnek. Ráadásul az adatok azt mutatják, hogy nehézkes a generációváltás a gazdák körében. Míg 2005-ben 3,3 millió fiatal mezőgazdászot tartottak nyilván, ez a szám 2013-ban 2,3 millióra csökkent. Az új közös agrárpolitika 2020 után egyszerűbb lesz, csökkenni fog a bürokrácia, ugyanakkor az ellenőrzési folyamatok automatizálódnak, azaz egyre többet fogják használni a műholdas, GPS-rendszereket” – tájékoztatta a gazdákat Winkler Gyula. Most még zajlik a reform

előkészítése, tette hozzá, kiemelve, fontos, hogy a szakmai véleményezési folyamatba a Romániai Magyar Gazdák Egyesülete (RMGE) is bekapcsolódjon.

„A második kihívás a KAP 2020 utáni finanszírozása, amely miatt máris egymásnak feszültek az érdekek az Európai Parlamentben. A Brexit azt is jelenti, hogy 2019 után hozzávetőleg 7 százalékkal csökken az EU költségvetése. A nyugati tagállamok többsége azt szeretné, hogy a hiányzó pénzalapokat a regionális fejlesztési politika és a közös agrárpolitika területéről vonják el, nyilván ez nagy veszélyt jelent a közép- és kelet-európai tagállamok számára. Az Európai Parlamentben Magyarország és a többi közép- és kelet-európai tagállamok képviselőivel együtt azért dolgozunk, hogy megmaradjon a KAP megfelelő finanszírozási kerete. Erre irányuló erőfeszítéseink során fontos a Kárpát-medencei magyar gazdák összefogása, hiszen rájuk támaszkodva mi, politikusok bizonyíthatjuk, hogy sok tízezer gazda érdekeit képviseljük” – magyarázta az EP-képviselő.

Figyelembe véve az előrelátható gazdasági változásokat, a közép- és kelet-európai mezőgazdasági szektorban van pár elismert hozzávalója a „siker receptjének”, hívta fel Winkler Gyula a gazdákat figyelmét. „Az első ilyen hozzávaló az együttműködés, mert ezáltal a működő gyakorlatokat könnyebb elsajátítani. A második az új

technológia és az innovatív megoldások alkalmazása. A Kárpát-medencei gazdáknak is be kell lépni a 21. századba, és minden korszerű technológiát fel kell használniuk, hogy a termelékenységet fenntartható módon növeljék. Harmadik az export, tudvalevően a kiviteli tevékenység mindig magasabb hozzáadott értéket képvisel. Végül a negyedik: szóljunk hozzá, hallassuk hangunkat, mondjunk véleményét. Európai tapasztalatok szerint ez a négy elem minden sikertörténetben benne van. Ezek eléréséhez a társulás, a szervezeti fellépés elengedhetetlen. Erdélyben az RMGE képviseli ezt az együttes fellépést, amely lehetővé teszi, hogy a négy sikerelemet meg tudják valósítani” – biztatta a gazdákat az EP-képviselő.

A találkozóon nyolc országból több mint száz gazda vett részt, a jelenlévőket köszöntötte Faragó Péter parlamenti képviselő, az RMDSZ Arad megyei szervezetének elnöke, Bogdár Levente, Arad város alpolgármestere, Gheorghe Seculici, az Arad Megyei Kereskedelmi, Ipar- és Agrárkamara elnöke. Sebestyén Csaba parlamenti képviselő, a Romániai Magyar Gazdák Egyesületének elnöke a román mezőgazdaság nehézségeiről beszélt. A rendezvényen Sebestyén Csaba és Winkler Gyula bejelentette a Hunyad Megyei Magyar Gazdák Egyesületének megalakulását, amely az RMGE 14. tagszervezete. (közlemény)

Sikerese volt a sajtmustra

Nemzetközi gazdanapok Mikházán

A múlt hét végén másodszer szerveztek nemzetközi gazdanapokat Mikházán. A Romániai Magyar Gazdák Egyesülete Maros szervezetének célja, hogy a gazdatársadalom, a fogyasztók és a mezőgazdasághoz kapcsolódó szolgáltatásokban, termékekben érdekeltek megismerjék egymást, tudásukat bővítsék, tapasztalatot cseréljenek.

Gligor Róbert László

Számos hazai és magyarországi szakember fogadta el a szervezők meghívását a másodszer rendezett gazdanapra, maga a magyarországi földművelésügyi miniszter, dr. Fazekas Sándor és a Nemzeti Agrár-gazdasági Kamara vezetője, Györfy Balázs voltak a rendezvény fővédnökei, fő támogatók pedig ugyanezek az intézmények. Emellett a Leco, Farel, Petry, Agro Prod Com Dósa, East Trade, Milk-Pasteur cégek, a kölpényi szőlészeti, a bekecsi juh- és kecsketenyésztő egyesület, a gyulakutai malom, a Nyárádmente Kistérségi Társulás, Nyárádremete, Csikfalvi, Nyárád-magyaros, Nyárádkarácson, Mezőpanit és Mezőcsávás polgármesteri hivatalai csatlakoztak a támogatók sorába.

Szakmai és kulturális előadások

Szombaton délelőtt a fehéregyházi fűvőzsenekar adta meg a gyülekező jelét, a Csúrszínházban Csomós Attila, a szervező RMGE Maros elnöke köszöntötte a résztvevőket, gazdákat, kiállítókat és mindazokat a szakembereket, akik elfogadták a meghívást ezekre a szakmai napokra. A délelőtti előadók sorában volt dr. Sándor Tibor László (bukaresti magyar nagykövetség), dr. Csutak Nagy László (Országos Állategészségügyi Hatóság), dr. Hancsok Szabolcs (Földművelésügyi Minisztérium), Kocsy

Béla (Nemzeti Agrár-gazdasági Kamara), dr. Somogyi Norbert (Nemzeti Agrárkutatói és Innovációs Központ), dr. Somogyi György (szatmári gazdakör), dr. Jakab Sámuel geológus, dr. Kentelky Endre (Sapientia EMTE), Dán Péter (marosszentgyörgyi szarvasmarha-tenyésztő kísérleti állomás), dr. Kincses Sándor (Országos Állategészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Hatóság), Bordi Kacsó Zsolt (Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenciós Ügynökség), Tóth Sándor asztrológus, Bessenyei Sarolta (Magyar Nemzeti Kereskedőház).

Az előadásokat kulturális műsor követte a színpadon, sóváradi és marosludasi néptáncosok, fehéregyházi fűvőzök és furulyások, szaválók léptek fel. Mindeközben a sóváradi asszonyok hólabdát készítettek a nyárutói melegben is, míg a fehéregyházi, hármassfalusi, héderfajai, mezőpaniti, nyárádkarácsonfalvi, sáromberki és sóváradi gazdakörök gulyást főztek ebédre, amelyet a zsúri is végigkóstolt, de az ízek sokfélesége miatt elnapolta az eredményhirdetést.

Sok kiállító, kevesebb vásárló

Amíg délután a kultúrotthonban megtartotta székelyföldi regionális ülését a Kárpát-medencei Magyar Gazdák Egyesület Fővárosi Fóruma, addig a sportpályán került sor a gazdanapi kiállításra és vásárra. A standoknál érdeklődve kiderült, több látogatóra és vásárlóra számítottak, mégsem bánta meg az, aki legalább fél órát a tér körbejárására szánt. Láthatott ott mezőgazdasági gépeket, tartozékokat és alkatrészeket, állattartási technológiát, tej- és gyümölcsfeldolgozó kiegészítőket, nyárádszentmártoni és görgényüvegcsúri sajtot, mezőfeleli gyékénytárgyakat, nyárádszeredai díszágyakat, szőtteket, szentgericeai ékszerket, marosvásárhelyi díszágyakat, kebeleket, székelyhodosi, marosvásárhelyi szőrpöket, befőtteket, lekvárokat, vásárhelyi és

szentgericei mézet, nyárádgálfalvi festett edényeket, vármezői díszcserjéket és a gyulakutai malom termékeit, míg a kiállítói sor végében álló karámhoz lósimogatásra is gyülekeztek a gyerekek.

Háztájit dolgoznak fel

A nyárádszeredai Gabriella tejfeldolgozó tejfölt, mozzarella, füstölt, borsos, fokhagymás, paprikás sajttekerceket, vaját, sós túrórudat kínált, a szentmártoni Szőke Timea is ízesített kézműves sajttekerceket hozott. A görgényüvegcsúri Bálint Balázs és Imola idén márciusban kezdte el a sajt készítést, de előzőleg öt évig Magyarországon dolgoztak, onnan hozták a tudást – vallották be. Jelenleg natúr, kakukkfűves, tarkaborsos, bazsalikomos sajtot készítenek, amit a sós fürdő után köpincében érlelnek, majd az egyik szászrégeni piacon értékesítik, s már kezd kialakulni a vásárlói körük.

A kebeleket házaspár, János és Emese tíz éve kezdtek el a család részére zöldséget, gyümölcsöt termeszteni, hogy ne a szupermarketek forgalmazta vegyszerezett termékeket fogyasszák. Jelenleg a zöldséges mellett gyümölcsösük is van, de a szülők is besegítenek, és néha külső munkaerőre is szükség van, hiszen már fel is dolgozzák a termékeiket. Bodzás és áfonyás eper-, birsalma- és barackszőrpöt, csipkebogyó-, citromos cseresznye-, málna-, fekete (törpe) berkenye-, szeder-, meggy-lekvárokat és befőtteket készítenek. Szlovéniából vásárolt különleges hidropressel hidegen nyerik a szőrpöket, amit természetesen pasztöröznék is, némi víz és kevés cukor kivételével semmit nem adnak hozzá (a cukrot is csak azért, hogy elhagyja a fanyar ízeiket). Idén eljuttottak egy felvidéki kiállításra is az RMGE segítségével, ott a diós-málnás meggy-lekvárjuk arany, a tavalyi baracklekvárjuk és feketeribizli-boruk ezüstérmét nyert – mutatta be termékeit a család.

Bő volt a kínálat a kiállításon és vásáron, aki odalátogatott, nem bánta meg

Fotó: Gligor Róbert László

Sajtmustra első alkalommal

Természetesen nemcsak a szombat délutáni sétán lehetett megköszölni ezeket a sajtkülönlegességeket, hanem este a magyar-kiszai Udvari Kamaraszínház előadására érkezettek is ezekkel lepődtek meg, majd szombat este Barát Zoltán sajtbiro vezetőjével megtartották az első gazdanapi sajtmustrát, amelyre tíz termelő húsz sajtminutát nevezett be. Az eredményeket vasárnap hozták nyilvánosságra: aranyat nyertek a szentmártoni Szőke Timea, a patakfalvi Bálint György Szabolcs sajt készítő felszerelésével pépes lekvárt főz: szombaton beszercei szilvából készült kutyót is kóstolhattak az érdeklődők. A fiatalember elmondta: ezeket a gépeket kisgazdáknak szánják, akik a hobbiszint fölött, de a nagyüzemi szint alatt, azaz 200-500 liter tejet szeretnének feldolgozni: egy ilyen kád 100 liter tejet minden erőfeszítés nélkül négy óra alatt sajtja alakít, és 30-féle sajt elkészítésére képes minimális emberi beavatkozás mellett. Ugyanakkor elhoztak egy kis gyümölcsaszalót is, amely 48 óra alatt képes 2,5 négyzetméternyi kimagozott szilvát megaszalni. Emellett Bálint elhozta saját készítésű olvasztott füstölt lágy sajtját és a gyúrt sajtrudacskaikat, míg magyarországi barátai, Németh Attila és Barát Zoltán Cedar típusú tehénsajtokat, érlelt juhsajtokat, ivó- és kanalas joghurtokat tettek az asztalra.

A vasárnapi program részeként az Erdélyi Magyar Gazdaegyesületek munkailésére is sor került, a kulturális program keretében remetei, magyarósi, csikfalvi, szabédi, karácsonfalvi néptáncosok és a Bekecs táncgyűlés lépett színpadra.

500 éves a reformáció Miért sötét Tolnai Lajos világa? (1837–1902)

Décsi Eleonóra

Áll Marosvásárhely Forradalom utcai 6. számú házában egy fehér márványtábla: ebben a házban élt és alkotott Tolnai Lajos 1868 – 1884 között.

Akkor még e házat *Szentgyörgy utca 1085.* számmal azonosították, így láthatták a város művelődni vágyó olvasói az **Erdély** című szépirodalmi heti közlőny fejlécén, mert a lap szerkesztője lakására kérte a leveleket, kéziratokat.

Nem csak szerkesztő volt Tolnai Lajos: „– ...itt Erdélyben, a Székelyföldön írói egyesület teremtődjék?

– Az eszme merész, majdnem örültséggel határos, de kivitelét jó felfogás mellett lehetetlennek mégis nem tartom.”

Ez a párbeszéd Tolnai Lajos **A polgármester úr** című regényében hangzik el, ugyanis a regény szerzője 1876-ban valóban létrehozott Marosvásárhelyen egy irodalmi társaságot, melyet a korábban elhunyt realista regényíróról, Kemény Zsigmondról nevezett el (aki városunkban volt valaha ügyvédi gyakornok).

Hiba a regény szereplőit valóságos személyekkel azonosítani, most mégis elkövetjük ugyanazt a hibát, amelyet a sértett kortársak, amikor fel-fellángoló perekben, újságcikkekben kérték számon a regényírón a szatirikusan bemutatott alakokat, amelyekben önmagukra ismertek.

Csak hogy az író maga teremtett lehetőséget erre azáltal, hogy az átélt valóságot nem forralta ki magában művészté, regényeiben nyers valóságötletek bontják meg az epikus szálát. Tehát álljon itt a regénybeli irodalmi egyesület szervezőjének jellemzése, mert nagy a kísértés, hogy önvallomásként olvassuk:

„A vezetőjük ... Szörnyű szerencsétlen egy ember, annyit mondhatok. Azt mondják, református volt eredetileg, és ott is pap, de mindenkiel összeveszett, senkivel se tudott békében élni, s előljáróit is szemlél szembe szeszidta. Mondják, tanult ember lett volna pedig. Most itt hányódik a plébánosnál. Sok nyelvet ért, de az ő nyelvét itt senki sem érti. Sokszor az ember szánhatja, sehova se jár, minden szó megsérti, s mindenkin keresztül megy. Valami nagy cél lebeghetett előtte, nem érte el – ki tudja, hol hibázta el a dolgot? Annyi igaz, hogy ebbe a városba kár. Ránézve is jobb volna, ha egy agy- vagy szivguta leszólítaná e nem neki való színpadról. Az ilyen izgága emberek minek élnek?” (**A polgármester úr**)

Tolnai Lajos Marosvásárhelyen tizenhat évig elsősorban református pap volt, emellett a református kollégium iskolaszékének elnöke, tanára is, felügyelője a leányiskolának, képviselőnek is jelölték kétszer, de hajlama szerint főleg író, költő, szerkesztő.

Városunkban halálának századik évfordulója után jelent meg önéletrajzi regénye, **A sötét világ** (Mentor, 2004). Utolsó művét 1894 – 95-ben folytatásokban közölte először az általa Budapesten szerkesztett **Képes Családi Lapokban**. Az első fejezetben ő maga is felteszi azt a kérdését, amely a mai olvasóból is kikívánczozik:

„Kritikusaink annyiszor kutatták, hogy mi az oka nagyon is sötét világnézetemnek? Véralatom-e, mely a hiúság, az önzés, a bűn észrevevése utal, vagy életem folyama lett volna oly zordon, oly sötét, oly szomorú, hogy mindent a pesszimizmus szemüvegén lássak?”

Valóban viszontagságos gyermekora volt, bár a nagy hagyományú Hagymássy nevet örökölte apjától, amikor 1837. január 31-én a dunántúli Győrkönyben megszületett. Vagyon viszont már nem járt a névvel, sőt nyomorúságos sorsra jutott a család, miután az apa falusi jegyzői állását elveszítette indulatos, igazságosztó természete miatt. Nem engedett a negyvennyolcas elveiből a bukás után sem, ezért nem talált munkát. Jellemző és előrelátó, ahogy önéletrajzi regényében az édesanyjával mondatja Tolnai: „Te is olyan vagy, mint az apád. Azt gondoltod, csak te vagy a becsületes, csak neked van eszed – és nem tudsz megférni a bőrödben.”

Iskolai előmenetelében ez a tulajdonsága még nem okozott hátrányt, édesapja korai halála után is kiváló eredménnyel tanult Gyön-

kön, innen az ország legjobb gimnáziumába került, Nagykőrösre, ahol Arany János volt a magyar irodalom professzora. A fiú a versek bővületébe került, amikor Arany bizalma jeléül felkérte, hogy másolja le összes költeményeit. Később a híres költőtől várta sóvárogva, hogy verseit megdicsérje, ehelyett ő idegen nyelvek tanulására buzdította tanítványát.

Édesanyja és főleg a szegénysége arra

készítette, hogy a biztos megélhetés reményében református papnak tanuljon a budapesti teológián, de elvégzése után meghívták a református gimnáziumba segédtanárnak.

Költői ambícióit nem adta fel, Arany János hatására írt balladáit, versei 1865-ben jelentek meg, két év múlva elbeszéléseit is kötetbe gyűjtötte. Írói álnévként választotta szülőföldje megyéjéről a Tolnai nevet. Indulása oly elismerést váltott ki, hogy Eötvös József javasolta a Kisfaludy Társaság tagjává.

Mégis sötétnek nevezi ezt a világot, hiszen a forradalom leverése utáni csalódottság, megfélemlítés, az 1867-es kiegyezés engedményei, „a nyomott, békés kor, láncok, börtönök”, saját anyagi gondjai és felettesével való súrlódásai elkeserítik.

A szegény segédtanári állapotból remél megszabadulni, amikor megpályázza a marosvásárhelyi Vártemplom harmadik papi állását. Utólag azt írja, hogy „de hajlam, érzés nem vitt erre a szép és rettenetes pályára.” A kapitalizálódó fővárosból feleségével és kisfiával egy elmaradott kisvárosba kerülve ennek szokásait idegenkedve tapasztalja.

Lelkipásztori működése nem volt szerencsés, azzal vádolta kollégáit, hogy szeretnek inni, kártyázni, nőzni, politizálni, a prédikációt tanulatlanul felolvasni; a polgári lakosság, értelmiség körében meglátott bűnöket a szövekről prédikálta ki, közfelháborodást okozva. Ezért éveken át pereskedtek ellene. A viszály emlékét őrzik a Teleki Tékában fennmaradt röpiratok: az ellene írt *Camera obscura* (1876) és az *Apró puskatűz, avagy ama hirhedett dr. Revolver Lajosnak, a M.-vásárhelyi ref. egyh. első koklerének hazugságaiért való meglöcsöztetése* (1884); a mellette állást foglaló *Suum cuique* (Kinek kinek a magáé, 1876) című röpirat felmagasztalja Tolnai műveltségét, hírneve hazai és külföldi bizonyítékait halmozta, ugyanakkor elismeri: „heves, indulatos, daczos ember, semmi alattomoságot elnézni nem tudó, kemény, zord zavú: ... tiszta, feddhetetlen életű ember.”

Prédikációi nem maradtak fenn, részben a fél várost felemészítő 1876-os tűzvész marta-lékává lettek, a későbbiek meg Tolnai keserű emlékei miatt nem tarthatta fontosnak megőrizni. Dávid Gyula **Tolnai Lajos Marosvásárhelyen** című, jól dokumentált monográfiájában arra a meggyőződésre jut közvetve, a Tolnai egyházi szónok példaképeire alapozva, hogy a liberális teológia hívének tekinthető, hiszen „papi és írói minőségében egyaránt kezdettől fogva fellelhető az erkölcsi vétkek kálvini szigorúságú és kálvini indulatú ostromozása.” A papi hivatásnak ilyen felfogása vezethetett a híveivel való meghasonláshoz, pereskedéshez.

Valószínűleg több örömet lelhetett irodalom-szervezői tevékenységében, még ha ezen a téren is szerzett ellenségeket. Háromszor próbálkozott lapindítással.

Az **Erdély** című szépirodalmi hetilapot 1871 januárjában kezdte kiadni Imreh Sándor nyomdász, Tolnaival az első 13 számot szerkesztette. Ebben jelent meg folytatásokban **Egy menekülő agglégény vándorlásai** című munkája. Volt szeme az időszerű kérdésekhez, például a nők emancipációjával kapcsolatos olvasói levelet közölt egy „*ritka műveltségű s magas lelki úrnőtől*”, a kolozsvári B. Margittól, aki legnagyobb gondnak azt tartja, hogy a nők a hiúság és az előítéletek rabszolgái, a közvélemény rossz szemmel nézi, ha a nő nehéz anyagi helyzetén munkával igyekszik könnyíteni, ugyanakkor elítéli, ha elzúllik, rossz útra tér.

A gondolat annyira megragadta Tolnait, hogy az emancipált nő motívuma több regényében is felbukkan. Az **urak** címűben a szegény paplány az egyik pozitív szereplő, aki házasságot köt egy parasztemberrel, férje jövedelmét kiegészítendő varr, és varróiskolát indít fiatal lányoknak. Saját társadalmi osztálya és rokonai ugyanúgy megszólják emiatt, mint a parasztasszonyok.

A **polgármester úr** című regényében a korábban ábrándvilágban élő, elkényeztetett lányok szintén varrással keresik kenyerüket apjuk bukása után.

Talán e pozitív szereplők ösforrása az író édesanyja, aki – **A sötét világban** rajzolt hangulatos kép tanúsága szerint – férje halála után szintén varrásból, kosztos diákok tartásából taníttatja fiait.

A kudarcba fulladt első folyóirat után 1879-ben újabb irodalmi lap szerkesztésével próbálkozik Tolnai, az **Erdélyi Figyelőnek** szellemi háttérét a Kemény Zsigmond Társaság jelenti, ugyanis közlőnyeként a havi rendszerű gyűlésekről tudósít, közléseket az ott felolvasott műveket. Ebbe a lapba Arany János is küld kisebb költeményeket, feltűnik a vásárhelyi Petelei István a fiatal írók között, a szerkesztő népballadát is közöl.

Majd 1883-tól az elnök, báró Apor Károly támogatásával **Figyelő** címen jelent meg a Kemény Zsigmond Társaság közlönye.

Az irodalom-szervező Tolnai maradandó alkotása ez az irodalmi társaság, amelynek ő a titkára volt. Célkitűzése, hogy ne csak helyieket, hanem egész Erdélyből vonzza a tudósokat, irodalmárokat, fellendítse a szellemi érdeklődést, a vidéki irodalmi életet.

A költő Tolnai Vásárhelyen ritkábban jelentkezik, bár indulásakor balladáival, verseivel keltette fel kortársai figyelmét. Családi tragédia szólaltatja meg belőle a lírikust: hároméves kislányának, Iduának halála. 1880-ban az **Erdélyi Figyelőben** jelenik meg **Kis leányom emlékére** című verse, melynek első versszaka:

*Míg én az urat prédikáltam
Fényes pünkösödnél ünnepén,
S botor hevemben kiabáltam:
Egy az öröm, egy a remény;
Addig a halál, mint a kígyó,
Becsúszott hozzánk, nesztelen,
Dalát sziszegve: így lesz, így, jó!
S megfojtotta kis gyermekem.*

Ez a mű képviseli Tolnai költészetét a **Hét évszázad magyar versei** antológiában a **Fehér Sándor** című balladával együtt.

A költészethez tudósként is közelített, a kolozsvári egyetemen doktorált Tompa Mihály művészetéből, ennek alapján a budapesti egyetem magántanári címet adományozott neki, de előadást soha nem tarthatott, ottani ellensége, Gyulai Pál megakadályozta. Így nem sikerült távoznia az egyre türelhetlenebb perek városából, Marosvásárhelyről.

Tolnai működésének fő területe a prózaírás, regényei és elbeszélései hozták meg a kortársak elismerését és érdeklődését. Még budapesti tartózkodása idején megállapították róla a **nyomorék** című regénye alapján, hogy kritikusan szemléli az életet, a realizmus követői közé sorolták.

Vásárhelyi tartózkodása alatt írta **Az urakat**, viszont a mű cselekménye szülőföldjén játszódik. A Bach-korszak legsötétebb eseményeire mutatott rá, bírálva azokat az embereket, akik önként hódoltak be a német hivatalnokoknak, remélve, hogy jutalmul a társadalmi ranglétrán eggyel feljebb léphetnek. A főszereplő Bokros Mihályné nem hasonlít a korábban említett emancipált nőkhöz, sokkal inkább Kemény Zsigmond rajongóihoz, annyira fanatikusan törekszik elnyerni a tekintetes asszony címet parasztasszony léte. Esztelen áldozatainak tetőpontja, hogy kitagadja nagyobbik fiát az örökségből, mert

túlságosan hasonlít paraszt apjához. Bokros Mihályné fő motivációja a hajdan volt nemesi rokon rangjára felemelkedni, ezért házassítja össze elkényeztetett kisebbik fiát az államhatalmat képviselő idegen adószedő lányával. Elvakultan gyűlöli észszerűen gazdálkodó nagyobbik fiát, felajánlott segítségét még akkor is visszautasítja, amikor ragkór-sága nyomorba döntötte. A Bokrosból Beckerré vedlő kisebbik fiú és a kisvállalkozóvá váló nagyobbik fiú életútjában a polgári átalakulás két lehetséges útját rajzolja meg Tolnai.

Szintén a Bach-korszakot idézi szatirikus erővel **A báróné ténsasszony** (1882). Az arisztokrácia bírálását **A nemes vér**, **Az oszlopbáró** és **A szentistváni Kéry-család** című regényeiben írta meg, részben Marosvásárhelyen, részben később az ott szerzett élményekből.

A már idézett regénye **A polgármester úr** derék közhivatalnokot állít a középpontba, a Tolnai-képletbe illeszkedő egyetlen pozitív szereplőt, akit a tömeg, sőt a társadalom meg nem értése, rosszindulata, a cselekedeteit félreértelmező pletyka csödbbe, végül örületbe kerget. A mai olvasó beleláthat a korabeli hivatali önkényeskedésbe, a megvesztegetés és alattomoság tárházát nyújtja az író a szatíra eszközeivel. A magánember problémái is bekerülnek a regénybe, amikor az ideális férj polgármesterből türelmetlen férj lesz egy színesznő csábításainak hatására, aki őt eszköznek használja felemelkedéséhez.

Érdekesek lehetnek számunkra a dunántúli Tolnai erdélyi nyelvhasználatra vonatkozó kritikus megjegyzései:

„hogy zsongták körül minden oldalról: szerkesztő úr, kedves szerkesztő úr, instálnók így, instálnók úgy, könyörgöm, esedezem (erdélyi beszéd), méltóztatnék, kegyeskednék, parancsoljon...”

Sőt a nemek szerinti beszédajátosságokra is felfigyel: „de csakhamar észrevette, hogy Ágnes, mint az erdélyi asszonyok, szeret metaforákban beszélni, azért is hozzá alkalmazottan felelt”.

1884-ben feleségével visszatért Budapestre, miután az ellene indított egyházi perek arra készítették, hogy lemondjon papi pályájáról.

Folytatta a lapszerkesztői tevékenységét, előbb az **Irodalom** című lapban, majd a **Képes Családi Lapokban**, még írt tizenkét regényt, melyek közül **A falu urai** és az **Eladó birtok** a viszonylag legjobbak. Megélhetését mégis tanárként biztosította egy fővárosi iskolában.

Utolsó regénye, **A sötét világ**, melyben az átélt élményekből a hangsúlyosakat kiemelve szerkeszt érdekessé művet, szubjektív képét adja korának és az akkori irodalmi életnek. Az egyik motívum az íróvá válás hajszálereit követi, a már említettekén kívül elmeséli szülei regényfelolvasásait az ablakmélyedésben, iskoláskori könyvtárnoki szolgálatát, Aranyné biztatását, hogy írja meg a szóban előadott hangulatos történeteket. Az előbeszéd jellemző erejével megjelenített rokonok, ismerősök élvezhető történetekben állnak elénk.

Viszont a konfliktusai okozta indulata elragadta regényírás közben is, ezeket az eseményeket nem tudta epikus mederbe önteni, megmaradtak dokumentumszerűnek. Az öngigazolás túlzó öndicséretbe csap át helyenként.

Az utódok közül őt személyesen ismerő Mikszáth találóan jegyzi meg, hogy „gyűjtő volt Tolnai, szenvedélyes, de ellenségeket gyűjtött”. Nagy tehetségnek tartja, aki „nem limonádét árul, hanem nehéz ó bort, humora keserű”.

Ady éles szemét, a radikális reformert dicsérte, Móricz a modern realista regény élharcosát látta benne. Németh László, elismerve társadalombírálatát, hiányolja a jó szerkezetet, melyet szétfeszít a gyilkos indulat.

Napjainkban is megtalálhatjuk könyvesboltokban egyes műveit, melyek közül kiértelmezett fegyverzetben írt elbeszéléseiből ízelítőt kaphatunk a 2003-ban megjelent **A magyar novella antológiájában: A megavult adófelügyelő** és **A Tógyer farkasa** című a társadalmi visszaéléseket és az előítéletek szerint élő tömeget bíráló írókat mutatja be. **A Dániel pap lesz és a Csak egy asszony** című regényei e-könyv formájában kínálják a lehetőséget a modern olvasónak, hogy önálló véleményét alkosson Tolnai sötét világáról.

*Az oldalt szerkeszti:
Ötvös József ny. lelkipásztor*

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

A kötelező jármű-felelősségbiztosításról (V.)

Gogolak H. Csongor ügyvéd
office@gogolak.ro

Augusztusban azokról a káreseményekről beszéltünk, amelyek bekövetkeztek a biztosító a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás alapján kártérítést fizet.

A kötelező jármű-felelősségbiztosítás kiterjed a harmadik személy által okozott kár megtérítésére, a kárral okozott költségekre is, amennyiben ezek a károkozással kapcsolatos polgári per (proces civil) költségeire vonatkoznak, mint pl. ügyvédi díj, bélyegilleték, szakértői illetékek, más polgári perrel kapcsolatos illetékek.

Továbbá a biztosítás fedezi az olyan kárt, mint a testi sérülés vagy haláleset, beleértve az erkölcsi és nem anyagi természetű kárt (pl. az esztétikai kár kompenzálása, az elhunyt hozzátartozó miatt érzett fájdalom kompenzálása stb.).

Az anyagi kár általában a harmadik személy gépjárművében okozott kárt jelenti, ehhez hozzáadódik még az illető jármű beíratási és kiíratási költsége, a szennykezési illeték, a kár korlátozására irányuló költségek vagy a jármű megjavítása utáni értékcsökkenés által okozott kár. Ezeket az összegeket mind iratokkal vagy szakértői véleményekkel (pl. az értékcsökkenést) kell bizonyítani.

A kártérítés kiterjedhet a jármű visszaállítási költségeire, amennyiben ezek iratokkal bizonyíthatók.

Fedezi a biztosítás a használatkiesést, a szállítási költségeket, vagy a gépjármű felszerelése és technikai rendszerei által okozott kárt, ideértve az utánfutó vagy a vontatott jármű véletlenszerű leválása által okozott kárt, vagy ha azt a gépjármű „viselkedése” okozta, netalán egy hozzákapcsolt más dolog, mint például az áru véletlenszerű leesése, kifolyása vagy szétcsörödése.

A biztosítás viszont a következő esetekben nem működik: amennyiben a balesetet okozó gépjármű tulajdonosa, használója vagy sofőre nem rendelkezik kötelező biztosítással, ha a baleset kényszerhelyzet következménye (fortă majoră), a balesetet okozó személy kizárólagos hibájából következett be, vagy harmadik személy kizárólagos hibája okozta ezt.

A biztosítás nem terjed ki a balesetet okozó sofőr javaira, valamint a baleset által ennek a személynek okozott testi sérülé-

sekre vagy ugyanezen személy halálából következő kártérítési igényekre sem, függetlenül attól, hogy ki igényeli a kártérítést (pl. örökösök).

A következő esetekben sem működik a biztosítás: amennyiben a károsultak jogi vagy természetes személyek javai, amennyiben a kárt egy olyan biztosított jármű okozta, amely a károsult tulajdonában vagy használatában van, és amennyiben ezt az illető személy alkalmazásában álló személy vezette vagy egy olyan személy, akiért a károsult felel. Ebben az esetben pl. egy cég nem a biztosítóhoz fordul a saját magának a biztosított gépjárművel az alkalmazott által okozott kárért (kivéve, ha CASCÓ-ról van szó) hanem a balesetet okozó alkalmazotthoz.

Akkor sem működik a kötelező biztosítás, ha a kárt szenvedett javak és a kárt okozó gépjármű a házastársak közös tulajdonában van.

A biztosító nem tartozik kárfelelősséggel akkor sem, ha a kárt szenvedett javakat az a személy használja, akinek a tulajdonában van a biztosított jármű.

Természetesen a biztosító felelőssége nem terjed ki azokra az esetekre, amikor bizonyítást nyer az, hogy a káresemény bekövetkezett pillanatában a biztosítás nem volt érvényes.

A biztosító nem felel a kár azon mértékéért, amely azon összehatár fölött van, amely a biztosítási szerződésben megállapításra került, amennyiben ez ugyanazon káreseményből származik, függetlenül a károsult személyek, valamint a kárt okozó személyek számától.

A biztosító nem állhat semmi-

lyen büntetést vagy bármilyen más olyan költséget, amelyre büntetőjogi bírósági ítéletben kötelezték a tulajdonost, a gépjármű használóját vagy annak sofőrt, amennyiben ezek felelősek a kár bekövetkeztéért.

Nem térítheti meg a biztosító a büntetőjogi eljárásban a tulajdonos, felhasználó vagy sofőr által eszközölt költségeket, amennyiben ezen személyeknek a káreseményben betöltött felelőssége megállapításra kerül még akkor sem, ha a büntetőjogi eljárásban polgári igényperről is döntött a bíróság. Így például a vétkes személy ügyvédjének díját egy gondatlanságból okozott testi sértés eljárásban nem téríti meg a biztosító.

A biztosító nem fogja kifizetni azokat az összegeket sem, amelyeket az a felhasználó személy kellene a gépjármű tulajdonosának megfizessen, aki a gépjárművet ennek a személynek odaadta, és aki ezt a káresemény során használhatatlan állapotba hozta vagy más kárt okozott benne.

A kötelező biztosítás alapján a biztosító nem köteles megtéríteni azt a kárt sem, amely olyan árukat érint, amelyek tulajdonosa és a kárt okozó gépjármű tulajdonosa vagy használója között szerződéses jogviszony volt a károkozó esemény bekövetkeztének pillanatában. Ilyenkor ezekre az árukra szerződés alapján külön szállítási biztosítást szoktak kötni.

Érdekes kitétel, hogy akkor sem köteles a biztosító megtéríteni a gépjárműben levő javakat vagy személyeket ért kárt, amennyiben a biztosító bebizonyítja, hogy a károsultak tudtak arról, hogy a kárt okozó gépjármű lopott.

(Folytatjuk)

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Külföldön élő román állampolgárok is igényelhetnek személyi számot

A Maros Megyei Lakosságnyilvántartó Hivatal tájékoztatja azon külföldön élő román állampolgárokat, akik személyi számot igényelnek annak érdekében, hogy benyújthassák kérelmüket a területi nyugdíjostályokhoz nyugdíjuk újraszámítása végett, hogy az eljáráshoz milyen iratok szükségesek.

A személyi szám (CNP) igényléséhez a kérvényt az utolsó romániai lakhely szerinti megyei lakosságnyilvántartó hivatalhoz kell benyújtani. A kérvény mellé csatolni kell az alábbi eredeti és fénymásolt okiratokat:

– érvényes személyi okmány

(személyazonossági igazolvány, külföldi útlevél, román útlevélmásolat stb.)

– eredeti anyakönyvi kivonatok (születési igazolvány, házasságlevél)

– a román állampolgárságot igazoló dokumentum

– közjegyzői meghatalmazás és a meghatalmazott személyazonossági igazolványa.

Amint a *Codruța Sava* hivatalvezető kézigyével ellátott közleményből kiderül, a személyi szám kiadását követően a megyei lakosságnyilvántartó közhivatal munkatársa beírja azt az anyakönyvi kivonatok megfelelő rovatába.

(szer)

Magyar személyazonosító igazolvány

A külképviseleteken is kérelmezhető

A külföldön élő magyar állampolgárok tavaly januárjától jogosultak magyar személyazonosító igazolványra, amely a Csíkszeredai Főkonzulátuson is igényelhető.

Az okmány kiállítása díj- és illetékmentes. Az igazolvány igénylése a Csíkszeredai Főkonzulátuson előzetes, telefonos időpontfoglalás alapján lehetséges a 0366-087-000 telefonszámon. A kérelmek átvétele Csíkszeredában, a Gál Sándor u. 9. szám alatti Lázár-házban történik. A személyazonosító igazolványt kizárólag személyesen lehet igényelni.

A főkonzulátus honlapján megtalálható tájékoztató szerint a kérelem beadásakor az igénylők magukkal kell vigyék érvényes magyar vagy román útlevelüket, vagy román személyazonosító igazolványukat, magyar lakcímkártyájukat és honosítási okiratukat, illetve – ha rendelkezésre áll – a magyar anyakönyvi kivonataikat is. A 14 év alatti kérelmezők esetében mindkét szülőnek jelen kell lennie a kérelem beadásakor. Ha személyesen csak az egyik szülő jelenik meg, a kérelemhez csatolni kell a másik szülőnek a közjegyző előtt tett, a személyazonosító igazolvány kiadásához hozzájáruló nyilatkozatát.

Az okmányokat Budapest Főváros Kormányhivatala állítja ki a jogosultak részére. Az elkészült személyazonosító igazolványok várhatóan az igénylést követő 4-5 héten belül vehetők át a külképviseleten. Az állandó személyazonosító igazolvány 18 év alattiak esetében 3 évig érvényes, 18. életévüket betöltött kérelmező esetében pedig 6 évig. A 65. életévet betöltött jogosult kérheti határidő nélküli érvényességi idejű személyazonosító igazolvány kiállítását. Az új típusú személyazonosító igazolvány elektronikus tárolóelemben, „chip”-ben tartalmazza az okmányon szereplő valamennyi személyes adatot és okmányadatot, beleértve a jogosult arcképmását, aláírását, valamint az ujjnyomatát is. Az elektronikus személyazonosító igazolvánnyal kapcsolatos további információk megtalálhatók a www.eszemelyi.hu oldalon.

Ugyanakkor felhívják a magyar állampolgárok figyelmét az anyakönyvi események (születés, házasságkötés, válás, haláleset), valamint az adatváltozások (lakcímváltozás, névváltozás) bejelentésének fontosságára is. Bővebb felvilágosítás a csikszereda.mfa.gov.hu honlapon szerezhető. (sz.p.p.)

Országos rendőrségi akcióorozat

A tolvajok leleményesek – légy elővigyázatos!

A Maros Megyei Rendőr-felügyelőség a Groupama Biztosító Rt.-vel közösen bűnözés-megelőzési akciót indított, melynek célja a lakosság biztonságérzetének növelése és a lakásbetörések számának csökkentése.

Augusztusban kezdődött és decemberig tart *A tolvajok leleményesek – légy elővigyázatos!* címet viselő országos akcióorozat, amelynek célja a betörések megelő-

zése. A leleményes tolvajok kifejezés arra utal, hogy a bűnözők igencsak széles skálán mozogva csapják be áldozataikat. Ezért a rendőrség munkatársai az akcióorozat keretében ismertetik azokat a módszereket, amelyeket a tolvajok vagy csalók alkalmaznak. A polgárok számára a saját lakásuk jelenti a biztonságot, és bármilyen illetéktelen behatolás kényelmetlenül érinti az áldozatot, az okozott anyagi kár mértékétől függetlenül.

Az akcióorozat fő üzenetét a lakosság felé közvetlen felvilágosítással, valamint a sajtó és a Groupama biztosítócég honlapján indított interaktív verseny révén juttatják el.

A rendőrségi ajánlások között az alábbiak olvashatók: Használják ésszerűen a kaputelefont! Megtörténhet, hogy épp egy tolvajt engednek be a lépcsőházba. Ne nyissák ki az ajtót, csak miután meggyőződtek arról, hogy ki csen-

get, és ezt a gyerekeiknek is tanítsák meg. Ugyanakkor meg kell értetni velük, hogy akkor se nyissanak ajtót, ha egy ismeretlen a szülőkre vagy rokonokra hivatkozva szeretne belépni, mert annak súlyos következményei lehetnek. A biztonsági ajtólánc is hasznos lehet a hivatlan vendégek előtt. Az ajtót nemcsak távozóban, hanem olyankor is zárva kell tartani, amikor a lakók otthon tartózkodnak. A házalóknak nem ajánlatos ajtót nyitni vagy vásárolni tőlük, legfőképp pedig a lakásba beengedni őket. Nem érdemes otthon nagyobb pénzössze-

get tartani, ha mégis, akkor nem ajánlott senkinek sem mesélni az értékekről. Amennyiben bármelyik családtag elveszíti a lakáskulcsot, azonnal ki kell cserélni a zárat vagy a lakatot, de ugyanezt tanácsolják akkor is, ha lakáscsere történt. Ha idegeneket látnak a lépcsőházban téblábolni, ne habozzanak megkérdezni, hogy kit keresnek. Ezáltal a lehetséges bűnözők elbátortalanodhatnak. Amennyiben betörést tapasztalnak, mihamarabb jelezzék a rendőrségnek, és próbálják hasznos információkkal segíteni a nyomozhatóság munkáját. (pálosy)

Férfikosárlabda-Eb: A nyolcaddöntőben búcsúztak a magyarok

A magyar férfikosárlabda-válogatott 86:78-ra kikapott Szerbiától vasárnap az Európa-bajnokság isztambuli nyolcaddöntőjében.

Az 1999 után ismét Eb-résztvevő magyarok negyediként jutottak tovább a kolozsvári C csoportból, a végső diadalra is esélyes szerbek ugyanakkor megnyerték a D jelű hatost úgy, hogy csak az oroszoktól kaptak ki Isztambulban. Ami a közelmúltbeli Eb-eredményeiket illeti, két éve negyedik lettek Franciaországban, 2013-ban a hetedik, 2011-ben a nyolcadik, míg 2009-ben a második helyen végeztek. Közben ezüstérmet nyertek a riói olimpián és a 2014-es spanyolországi világ-bajnokságon – mindkét alkalommal az amerikaiak állították meg őket a döntőben –, a 2010-es vb-n pedig negyedik lettek a Sinan Erdem csarnokban, amely a vasárnapi nyolcaddöntőnek is otthont adott.

Aleksandar „Sasha” Djordjevic szövetségi kapitány – korábban maga is világ- és Európa-bajnok – Isztambulban csak öt emberre számíthatott a riói hősök közül, köztük azonban ott volt Bogdan Bogdanovic. A 25 éves játékmesterről sokat elárul, hogy idén Európa-liga-aranyéremre vezette a Fenerbahcét, a török bajnoki döntő legjobbjává választották, júliusban hároméves, 36 millió dolláros szerződést kötött az NBA-s Sacramento Kingsszel – ezzel rekord az újoncok között –, s jelenleg 19,8-as pontátlaggal az Eb legjobb dobója.

A két válogatott kétszer találkozott eddig: a 2009-es Eb-selejtezőben mindkét mérkőzés sima szerb sikert hozott.

Az első magyar szurkolók fél órával a kezdés előtt futottak be, a dudaszóig mintegy ötven piros-fehér-zöld zászlós drukker gyűlt össze a lelátón. Allen Rosco triplá-

jával 3-2-nél még Ivkovic Sztojan szövetségi kapitány együttese vezetett, aztán a szerbekenél beindult Ognjen Kuzmic, és a 6. percben már 16-3 állt a nagyórán. Ferencz Csaba hármasa és Perl Zoltán dupláit visszahozták a reményeket (16-12), majd ismét az ellenfél percei következtek. Kilencpontos hátrányban, Keller Ákos kosarát követően Djordjevic időt kért, a különbség mégsem nőtt. A 15. percben 33-29-nek tapsolhattak a magyar szurkolók úgy, hogy a két legjobb dobó, Vojvoda Dávid és Hanga Ádám összesen öt pontnál tartott. A nagyszünetben 48-41 volt az állás, azaz a válogatott megnyerte a második negyedet.

A félidei statisztika szerint a szerbek jobban céloztak a mezőnyből (63/47 százalék), háromszor annyi büntetőt dobhattak (12/4) és kétszer annyi lepattanót szedtek (20/10), mint a magyarok.

Térfélcseré után a válogatott hét perc alatt csak öt pontot hozott össze, ezalatt 18 pontra nőtt a hátrány (64-46), ekkor a 222 centis Boban Marjanovic is bekapcsolódott a pontgyártásba. Perlék azonban ekkor sem roppantak össze, és 11 pontra felzárkóztak, az utolsó szakasz viszont már 69-53-ról indult. Hamarosan újra felharsant a „Ria, ria, Hungária” a tribünről,

mivel Ferencz Csaba negyedik triplájával 69-62 lett az állás, ám ekkor visszajöttek a szerbek legjobbjai, és hamarosan 78-63 volt az eredményjelzőn. A fantasztikus formában, nagy kedvvel játszó Perl időközben a mezőny legjobbjává lépett elő 21. pontjával, majd Ruják András is dobott két hármas. Másfél perccel a vége előtt Djordjevic ismét időt kért 84-77-nél, s a hajrában a szerbek már nem engedték ki a kezükből a meccset.

A fennállásának 15. Európa-bajnokságán szerepelt magyar válogatott a csoportkörben 48 év után nyert Eb-meccset: hétfőn 85:73-ra verte a csehekét Kolozsváron. A nemzeti együttes tíz nap alatt hat mérkőzést vívott a kontinenstornán, ezekből kettőt megnyert, négyet pedig elvesztett. A csapat legjobb dobója Vojvoda Dávid lett összesen 96 ponttal.

A magyarok legutóbb, 1999-ben három vereséggel a 14. helyen zártak, előtte pedig 1969-ben nyolcadikok lettek Olaszországban. Utóbbi Eb-n még nem rendeztek kiesési szakaszt: a két hatosból az egyik negyedik helyén zárt a csapat, így az 5-8. helyért küzdhetett, ahol mindkét meccsét elvesztette.

Eredményjelző

Férfikosárlabda-Eb, nyolcaddöntő: Szerbia – Magyarország 86:78 (24-16, 24-25, 20-12, 17-25)

Pontszerzők: Bogdanovic 17, Kuzmic 17, Micvan 14, Marjanovic 14, Lucic 11, Jovic 9, Milosavljevic 4, illetve Perl 22, Ferencz 15, Vojvoda 11, Keller 8, Ruják 6, Karahodzsics 6, Eilingsfeld 4, Allen 3, Wittmann 2, Hanga 1.

További nyolcaddöntős eredmények: Oroszország – Horvátország 101:78 (25-23, 21-19, 26-15, 29-21), Spanyolország – Törökország 73:56 (19-10, 14-15, 16-18, 24-13), Lettország – Montenegró 100:68 (27-15, 26-22, 29-15, 18-16), Görögország – Litvánia 77:64 (25-17, 12-13, 24-18, 16-16), Szlovénia – Ukrajna 79:55 (26-17, 16-10, 26-16, 11-12), Németország – Franciaország 84:81 (10-19, 24-21, 21-16, 29-25), Olaszország – Finnország 70:57 (30-17, 18-12, 10-13, 12-15).

A negyeddöntő párosítása: Németország – Spanyolország, Szlovénia – Lettország, Görögország – Oroszország, Olaszország – Szerbia.

Vojvoda Dávid (b), valamint a szerb Bogdan Bogdanovic (b2), Stefan Jovic (b3) és Ognjen Kuzmic (j) a férfikosárlabda-Európa-bajnokság nyolcaddöntőjében játszott Szerbia – Magyarország mérkőzésen Isztambulban, a Sinan Erdem sportcsarnokban 2017. szeptember 10-én. MTI Fotó: Czeglédi Zsolt

Röviden

* Labdarúgó 1. liga, 9. forduló (vasárnapi és hétfői eredmények): Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – Voluntari FC 0-3, Kolozsvári CFR – USK Craiova 2-1, Medgyesi Gaz Metan – Concordia Chiajna 1-2, Bukaresti Dinamo – Temesvári Poli ACS 1-2. Az állás: 1. Kolozsvári CFR 22 pont, 2. Astra Giurgiu 18, 3. USK Craiova 18, ...11. Sepsi OSK 9.

* Labdarúgó NB I, 10. forduló (vasárnapi eredmények): Paks – Budapest Honvéd 2-2, Videoton – Szombathelyi Haladás 3-1. Az élcsoport: 1. Videoton 20 pont, 2. Budapest Honvéd 15, 3. Ferencváros 13.

* A Bajnokok Ligája csoportküzdelmeinek első fordulójában ma két magyar labdarúgó is pályára lép-

het. Gulácsi Péter, az RB Leipzig kapusa szinte biztosan kezdő lesz a Monaco elleni hazai összecsapáson, de jó az esélye az APOEL-ben szombaton góllal debütáló Sallai Rolandnak is, aki a címvédő Real Madrid legendás stadionjában, a Santiago Bernabéuban játszhat. A szerdai program: E csoport: Maribor (szlovén) – Szpartak Moszkva (oros), FC Liverpool (angol) – Sevilla (spanyol); F csoport: Feyenoord (holland) – Manchester City (angol), Sahtar Donyeck (ukrán) – SSC Napoli (olasz); G csoport: RB Leipzig (német) – AS Monaco (francia), FC Porto (portugál) – Besiktas (török); H csoport: Real Madrid (spanyol) – APOEL (ciprusi), Tottenham Hotspur (angol) – Borussia Dortmund (német). Valamennyi mérkőzés 21.45 órakor kezdődik.

Ikszeltek a nyárádmentiek

Gligor Róbert László

Hazai pályán döntetlenül játszott Ákosfalva a Maros megyei 4. liga második fordulójában, amikor szombaton Nyárádszeredát fogadta.

Az első fordulóban a múlt idény sereghajtója, Ákosfalva meglepő döntetlenül ért el a bajnok Marosoroszfalu ellenfeleként, ezért érdekes mérkőzésre számíthatnak a nézők. Ennek ellenére a találkozó nem haladta meg a középszerezés szintjét, és az első említésre méltó próbálkozásra is a 17. percre kellett várni, amikor a még mindig csak egy-két szeredait felvonultató vendég csapat Cotoară révén lőtt kapu fölé, azután Cotoară szabadrúgását Lazăr fejelte kapura, de Cseke a helyén volt. A félide közepétől a hazaiak dolgoztak ki helyzeteket a vendégek kapuja előtt, a 25. percben Makkai beadása csorgott el

Móré előtt. A 33. percben Ötvös lövését háritotta a vendégek kapusa, de Hanca közeli rálövése célt tévesztett, majd Hanca passzát Móré küldte öt méterről a kapu mellé, Soțan próbálkozása pedig a lécfölött szállt el. A 40. percben a vendégek voltak veszélyesek, de Lazăr 15 méteres lövését elcsípta Cseke, az ellentámadás során a szeredai kapus, Simon ismét nagyot védett, majd Hanca közelről ismét kapu mellé, Gáll távolról a kapu fölé lötte a pöttyöst.

A második játékrészt a vendégek élénkebben kezdték, jó megmozdulásokkal, majd lassan a hazaiak is felzárkóztak a játékszintre, de érdemleges helyzetet egyik csapat sem tudott kidolgozni, így mindkettőjüknek meg kellett elégeniük a pontosztoskodással és azzal, hogy egyelőre a tabella második felében foglalnak helyet.

Jegyzőkönyv

Maros megyei 4. liga, 2. forduló: Ákosfalva – Nyárádszereda 0-0
Ákosfalva, sport- és szabadidőközpont, mintegy 100 néző. Vezette: Pașcan Alin, Mihai Horațiu, Casoni Alina (Marosvásárhely).

Sárga lap: Soțan, Téglás.
Ákosfalva: Cseke – Halász, Cătană, Soțan, Makkai, Muntean (59. Bari), Gáll, Sipos, Ötvös (46. Botezan), Móré (73. Bustya), Hanca (46. Téglás).
Nyárádszereda: Simon – Cojoc, Core, Oprea, Somodi (82. Cioban), Cotoară, Tulbure, Vultur (77. Răduți), Szócs, Cîmpean (46. Cucuta), Lazăr (46. Istváni).

Kapujelenetet láttunk néhányat, de egyik háló sem zörrent meg. Fotó: Gligor Róbert László

US Open: Rafael Nadal nyerte a férfi egyest

A világszlovén spanyol Rafael Nadal 16. Grand Slam-bajnoki címét szerezte meg az amerikai nyílt tenisz-bajnokságon, miután a vasárnap éjszakai fináléban három játszmában, 6:3, 6:3, 6:4-re legyőzte a dél-afrikai Kevin Andersont.

A két teniszező a US Open fináléját megelőzően négyszer találkozott egymással, s minden összecsapásukat a spanyol nyerte. A 31 éves Anderson már azzal is pályafutása legnagyobb sikerét érte el, hogy elődöntőbe jutott, így Nadal volt a döntő toronymagas esélyese.

Ennek megfelelően az elsősorban a hatalmas adogatásaiban bízó dél-afrikainak az első játszma első felében szinte minden szervajátékában bréklabdákat kellett háritania. Ezt 3:3-ig tudta sikerrel megtenni, akkor az első kiemelt Nadal elvette ellenfele adogatását, s viszonylag simán került szettelőnybe.

A folytatásban a 203 centiméter magas Anderson egy fokkal magabiztosabban teniszezett, ám a világszlovén nem hagyta kibontakozni, és – főleg adogatóként – folyamatosan ellenfele gyengébbik oldalát, a fonákját kereste. A spanyol szupersztár ezúttal 3:2-nél brékelt, s előnyét a játszma végéig megőrizve közel került idei második Grand Slam-győzelméhez.

A 31 éves Nadal, aki pályafutása 23. GS-döntőjét játszotta, a harmadik játszmában már sem-

mit nem bízott a véletlenre: rögtön 0:0-nál elvette ellenfele adogatását, ő pedig a továbbiakban is remekül szervált. Andersonnak az egész összecsapáson nem volt bréklehetősege, a spanyol játékos végül két és fél óras csata végén diadalmaskodott, és megszerezte harmadik bajnoki címét New Yorkban.

A világszlovén győzelméért 3,7 millió dollárt kap, míg a vesztes Anderson 1,8 millió dollárral vigasztalódhat.

Az idei Roland Garros is nyertes Nadalnak ezzel immáron 16 GS-győzelme van, s az örökranglistán továbbra is csak az idén hozzá hasonlóan két nagy tornán nyertes Roger Federer előzi meg 19 elsőségével.

Az ideai Roland Garros is nyertes spanyol teniszezőnek ezzel immáron 16 GS-győzelme van

Hatalmas pusztítást végzett Irma a Szent Márton-szigeten

Felmérhetetlen pusztítást végzett az Irma hurrikán a karib-tengeri Szent Márton-sziget Hollandiához tartozó déli részén – jelentette ki Vilmos Sándor holland király kedden a katasztrófa helyszínén. „Mindenütt pusztítás és borzalmak, elég sok szörnyűséget láttam, de ehhez hasonlót még soha” – közölte a láthatólag megrendült uralkodó Sint Maarten fővárosában. „A pusztítás mértéke meghalad minden képzeletet” – hangsúlyozta Vilmos Sándor, segítséget ígérve az újjáépítésre. A király később két térségbeli holland külbirtokon, Saba és Sint Eustatius szigetén is látogatást tesz majd, amelyeken noha enyhébben, de szintén végigsöpört a hurrikán. A holland Vöröskereszt arról számolt be kedden, hogy becsléseik szerint az Irma nagyjából az egyharmadát elpusztította, a 90 százalékát pedig megromlalt a Sint Maartenen lévő épületeknek. „A kár nagyobb, mint korábban gondoltuk” – írta közleményében a szervezet, hozzátéve, hogy a sziget holland részén négy halálos áldozatról tudnak. A helyszínen a holland hadsereg is jelen van, repülőgépekkel és hajókkal látják el a terület lakóit, ötszáz katona pedig rendfenntartói feladatokat végez. A Szent Márton-sziget területe 90 négyzetkilométer, és mintegy 77 ezren lakják. A sziget északi fele Franciaországhoz, a déli Hollandiához tartozik.

Újabb három román állampolgárt evakuáltak

Újabb három román állampolgárt kellett kimenekíteni szeptember 11-én este a Szent Márton-szigetről az Irma hurrikán miatt. Összesen 7 román állampolgárt kellett evakuálni az Irma hurrikán következtében, a külügyminisztériumi nyilatkozat szerint. „Szeptember 11-én este másik három román állampolgárt evakuáltak a Szent Márton-szigetről a Dominikai Köztársaságba. A külügyminisztérium krízisosztálya, illetve a román nagykövetség segítségével sikerült végrehajtani az evakuálást. A három személy biztonságban van, majd innen folytatják útjukat, természetesen a hatóságok segítségével” – áll a nyilatkozatban. Az érintett román állampolgárok konzuli segítséget kérhetnek a diplomáciai és konzuli képviselők től. (híresszefoglaló)

Felfüggesztették Katalónia elszakadási folyamatát

Felfüggesztette a spanyol alkotmánybíróság kedden azt a frissen megszavazott törvényt, amelyben Katalónia szabályozná a Spanyolországtól történő elszakadásának folyamatát. A határozat még nem a végleges ítélet, annak meghozatalára öt hónap áll az alkotmánybíróság rendelkezésére. A felfüggesztés automatikus minden olyan esetben, amikor az alkotmánybíróság eljárásba vesz egy beadványt. A jogszabály ellen a spanyol kormány élt alkotmányossági kifogással múlt pénteken, néhány órával azután, hogy a katalán parlament függetlenségpárti többsége elfogadta. A jogi átmenet és a köztársaság létrehozásának törvénye akkor lépne életbe, ha az október 1-re kiírt referendumon a független Katalóniára szavazók kerülnek többségben. (MTI)

A MAROS MEGYEI SZOCIÁLIS ELLÁTÁSI és GYERMEKVÉDELMI IGAZGATÓSÁG versenyvizsgát hirdet a következő állások betöltésére:

ÁPOLÓ – egy állás és **ÉJJELEI FELVIGYÁZÓ** – egy állás (**NEVELŐSZÜLŐK/HÁZASPÁR**) az erdőszentgyörgyi családi típusú házaknál; **ÁPOLÓ** – két állás a neuropszichiátriai fogyatékkal élő gyermekek segesvári komplexumánál; **NEVELŐ** – egy állás a sürgősségi beavatkozási, visszaélés, hanyagság, kereskedelem, migráció elleni és gyermekvédelmi segélyvonalat működtető szolgálatnál, a sürgősségi gyermekbefogadó központhoz; **NEVELŐ** – egy állás a marosszentkirályi és marosszentannai családi típusú házaknál.

Sajátos követelmények:

NEVELŐ, ÉJJELEI FELVIGYÁZÓ (férj-feleség):

- a házaspár rendelkezzen legalább középiskolai végzettséggel (a nevelő), illetve általános iskolai végzettséggel (a gondozó, éjszakai felvigyázó)

- legyen tapasztalatuk a gyermekek gondozása, nevelése terén, szülői adottságok szükségességek

- vállalják, hogy állandó jelleggel a családi típusú házakban laknak

- ne szenvedjenek krónikus, ragályos betegségekben, vagy más olyan betegségben, amely kihatással lenne munkavégzésükre

- értsék meg és fogadják el a gyermekek egyéni szükségleteit, egészségi állapotot, nemét, nemzeti és vallási hovatartozástól függetlenül

- nem fogadjuk el azok jelentkezését, akiket megfosztottak szülői jogaik gyakorlásától, vagy gyermekeik valamiféle támogatást élveznek, védelemre szorulnak.

ÁPOLÓ: általános iskolai végzettség.

NEVELŐ: érettségi diplomával igazolt középfokú végzettség.

Az írásbeli vizsga 2017. október 4-én 10 órakor lesz, az állásinterjú az írásbeli vizsgát követő legtöbb négy munkanapon belül, esetenként a gyakorlati vizsgát követően.

A versenyvizsgára a dossziékat szeptember 26-ig kell benyújtani.

Érdeklődni a 0265/213-512, 0265/211-699-es telefonszámokon. (sz.-l)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL, BÉRBEADÁS

KIADÓ Marosvásárhelyen 2 szoba-összkomfortos családi ház a központban. Tel. 0723-570-520. (HN-I)

KIADÓ kétszobás tömbházlakás a Szabadság utcában. Tel. 0740-076-300. (3603-I)

ELADÓ borjúzó tehén 9. hónapban. Tel. 0265/347-494. (3674-I)

ELADÓ sürgősen 11 ár beltelek Marossárpatakon. Tel. 0740-653-491. (3608)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat, termopán PVC-nyílászárókat, szünyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (3171)

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalok: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (19009)

AUTOMATA mosógépeket javítok. Tel. 0755-825-502. (3622)

MASSZÍROZÁST vállalok. Tel. 0753-628-139. (3636)

KERÍTÉS-, szobafestést vállalok. Tel. 0754-321-542. (3636)

BÁRMILYEN munkát vállalunk: cserépforgatás, csatornataraktás, új csatorna készítése, famunkálatok, tetőkészítés. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0746-819-774. (3676)

VILLANYSZERELÉST és javításokat vállalok. Tel. 0752-277-527. (3697-I)

NYUGDÍJAS KÖMŰVEST keresek belső javításokra, vakolásra. Tel. 0771-446-350. (3699-I)

HEGESZTŐT és **LAKATOST** alkalmazok. Tel. 0766-519-187. (sz.-l)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk szeptember 13-án a 25 éve elhunyt néhai **BENCIU** szül. **TOTH IRÉNKÉRE**. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Férje, Pista, leánya, Erika és családja. Pihenj békében, drága édesanyám! (3563)

Megpihenni tértél, a fájdalmat elhagyva, amit reménykedve hordoztál magadban. Lehunyta a szemed, csendesen elmentél, szívedben csak az volt, hogy minket szerettél. Munka és küzdelem volt életed, örökre megpihent dolgozó két kezed. Maradt a bánat és egy csendes sírhalom, szívünkben gyász és örök fájdalom.

Fájó szívvel emlékezünk szeptember 13-án a székekykői öv. **KIS ROZÁLIARA** halálának első évfordulóján. Két kezed munkáját mindenhol látjuk, szerető jószágod szívünkbe zártuk. Isten országa legyen a te hazád, nyugodjál békében, drága Édesanyánk! Szerető gyermekeid. (3692)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, öv. **SZÁSZ RÓZA** szül. Mátyás életének 77. évében hirtelen megpihent. Drága halottunk temetése szeptember 14-én 14 órakor lesz az ilencfalvi családi háztól. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Búcsúzik tőle leánya és családja, fia és családja. (3694-I)

Az emlékezéshez szeretet kell, és akit szerettünk, nem feledjük el.

Fájó szívvel emlékezünk szeptember 13-án **FARKAS MIHÁLYRA** halálának 7. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Emlékét őrzi lánya, testvére és családja. (sz.-l)

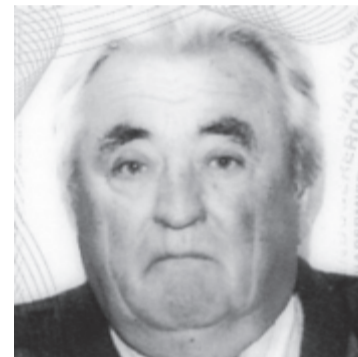

Szomorú szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

KERESTELY FERENC

75 éves korában nagyon hosszú szenvedés után elhunyt. Szeretett halottunkat szeptember 14-én, csütörtökön 13 órakor helyezük örök nyugalomra a kisillyei temetőben, református szertartás szerint. Nyugalma legyen csendes!

Bánatosan búcsúzzunk: szeretett felesége, Gizi, fia, Csabi, leánya, Emi, veje, Radu, két unokája: Dalma, István és felesége, Krisztina, dédunokája, Sofia Maria. (3689-I)

Szomorú szívvel, Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, anyós, testvér, anyatárs, rokon, ismerős, jó szomszéd, a nyáradandráfalvi születésű

TOTH EMMA
szül. Zolnai

volt marosvásárhelyi lakos,
a Börgyár volt dolgozója

76 éves korában rövid szenvedés után Németországban viszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése 2017. szeptember 15-én 13 órától lesz a marosvásárhelyi református temetőben, adventista szertartás szerint.

A gyászoló család. (3680-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya, nagymama, testvér, rokon,
KARP EDIT
született Vass

életének 79. évében csendesen megpihent. Drága halottunk temetése 2017. szeptember 14-én 14 órától lesz a református temetőben. Nyugodjon békében!
A gyászoló család. (3709-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesapánk,
öv. **MATEI IOAN**

90 éves korában elhunyt. Temetése szeptember 14-én 14 órakor lesz a remeteszegi temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család: fiai: Matei Petru, Matei Ilie és családja, Matei Ion és családja. (3700-I)

„Az anya az, aki bárkit tud helyettesíteni, őt viszont senki...”
TOFÁN KATALIN

az Imatex volt dolgozója 2017. szeptember 11-én, életének 69. évében csendesen megpihent. Temetése szeptember 14-én 15 órakor lesz a marosszentgyörgyi új temetőben.
Attila, Izabella és Vivien.
(3698-I)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Végső búcsút veszünk volt kollégánktól, **SUCIU MARIAN-TÓL**, és együtt érzünk a gyászoló családdal. Isten nyugtassa békében! A Helyi Közszállítási Vállalat és a Siletina Kft. munkaközössége. (sz.-l)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett és szerető férj, édesapa, após, nagytata, testvér, rokon, ismerős és szomszéd,

KONTEK NICOLAE ROBERT

életének 74. évében viszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése szeptember 14-én, csütörtökön 15 órakor lesz a Jeddi úti temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Búcsúznak tőle: felesége,
Éva, lányai: Éva és Ilse,

veje, Csaba, anyatársa, Judit,

apatársa, Árpád, unokája,

Blanka, rokonai, a Tőkés,

Mihai és Kontek családok.

A virrasztás szerdán 19 órától lesz a Jeddi úti temetőben. (3696-I)

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Segítségre van szüksége, vagy segíteni szeretne?

Hívjon bizalommal csütörtökönként 15-20 óra között!

TELEFONOS SZERETETSZOLGÁLAT
0265 55 55 55

Üzleti sikereinek titka:
a jó **REKLÁM!**

Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

Kirándulás a Prislop-kolostorhoz szeptember 25-26-án

C.A.R.P. A Nyugdíjasok Önszegélyező Egyesülete (CARP) kirándulást szervez szeptember 25-én és 26-án a felsőszilvási Prislop-kolostorhoz (Arsenie Boca sírjához), a vajdahunyadi kastélyhoz, Déva várához és a gyulaféhevári várhoz.

Indulás reggel 8 órakor az egyesület Marosvásárhely, Bolyai utca 36. szám alatti székhelye elől. **Részvételi díj**, amit iratkozáskor ki kell fizetni, **140 lej tagonként**, ami magába foglalja a szállítást busszal, szállást háromszobás szállóban (vacsora, reggeli, ebéd), a belépőt a vajdahunyadi kastélyba. **Fontos:** a kiránduláson résztvevőknél legyen **személyazonossági igazolvány és a legutóbbi nyugdíjszelvény**. Bővebb felvilágosítás a 0365/430-813 és a 0265/262-651-es telefonszámon, 7-13 óra között.

A vezetőség

all hits radio
atlasfm
106.4 FM
TG.MUREȘ

GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!

AtlasFmMures • atlasfm@kptv.ro

SÍAJÁNLATOK & TÉLI ÜDÜLÉSEK

2017/18 TÉL • SZALLODÁK, PANZIÓK ÉS APARTMANOK

AUSZTRIA • NÉMETORSZÁG • OLASZORSZÁG • FRANCIAORSZÁG • SVÁJC • SZLOVÁKIA

Family Holiday

Információk / foglalás irodánkban:
FAMILY HOLIDAY UTAZÁSI IRODA
Marosvásárhely, Tusnád utca 1/B.
Tel/fax: 0365.449.833
Mobil: 0749.922.887
E-mail: office@family-holiday.ro
Web: www.family-holiday.ro

Asociația Culturală HAHOTA Kulturális Egyesület
Marosvásárhelyi HAHOTA színtársulat
scenă de cabaret

JÁTSZD ÚJRA, GYŐZŐ!
Dnnepi kabaréválogatás
Puskás Győző 50 éves

SZÉKELY M. ÉVA
KELEMEN BARNA
GONDOL BODONI ILDIKÓ

CSEKE PÉTER
GÖNCZY KATALIN
SZŐLLŐSI P. SZILÁRD

Rendező: Kovács Levente
Producer: Jakab Zsombor

WorkTravelShop
NÉPÚJSÁG

Időpont: Október 15-én vasárnap (BEMUTATÓ) és 22-én vasárnap este 7 órától,
November 4-én szombat, 5-én vasárnap, 11-én szombat, 12-én vasárnap, 19-én vasárnap,
25-én szombat és 26-án vasárnap este 7 órától
Helyszín: Marosvásárhely – Maros Művészegyüttes terme

A Népújság
hirdetési
irodájában
felveszünk
APRÓHIRDETÉST
a kolozsvári
SZABADSÁGBA,
a csíkszeredai
HARGITA
NÉPÉBE,
a sepsiszentgyörgyi
HÁROMSZÉKBE
és az aradi
NYUGATI
JELENBE.

GUTENBERG KÖNYVESBOLT BABILON KÖNYVKIADÓ

Szeptemberben díszhelyen a BABILON KÖNYVKIADÓ

FORGASS FILMET 10 LÉPÉSEN

TANULJ MEG A FŐZNI 30 LÉPÉSEN

10% KEDVEZMÉNY

SZUPERPROFI sorozat
Gutenberg Könyvesboltok

Csíkszereda: Petőfi Sándor utca 4. sz., tel.: 0752-031310 | gutenbergkonyvesboltcsikszereda
Székelyudvarhely: Márton Áron tér 8. sz., tel.: 0752-032201 | gutenbergkonyvesboltsekelyudvarhely
Marosvásárhely: Rázsák tere 57. sz., tel.: 0752-032950 | gutenbergkonyvesboltmarosvasarhely

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

FIATAL HÖLGYEKET felveszünk CUKORDÍSZEK GYÁRTÁSÁRA. Tel. 0745-520-408. (19288-I)

RECEPCIÓST, SZOBALÁNYT/TAKARÍTÓNŐT alkalmazunk központi zónában levő PANZIÓBA. Tel. 0744-624-976. (3483-I)

MAGÁNCÉG 8 órás munkaprogrammal ÁLTALÁNOS ASSZISZTENST alkalmaz marosvásárhelyi munkapontjaira. Érdeklődni a következő telefonszámon lehet 8-16 óra között: 0265/211-127. (sz.-I)

A VILA BRAN CLUB (Töresvár, Brassó) alkalmaz tapasztalattal rendelkező: RECEPCIÓST, MEDENCE-KARBANTARTÓ SZEMÉLYZETET, gyermekek számára ANIMÁTOR, PINCÉRT, SZOBALÁNYT. Tel. 0722-268-866. (60258)

AUTÓMOSODÁBA AUTÓMOSÓKAT alkalmazunk nappali és éjjeli műszakra is. Tel. 0732-539-275. (19300-I)

SÜRGŐSEN ALKALMAZUNK – azonnali kezdéssel – jókedvű, idős, nem fekvő úriember mellé munkakedvelő, aktív, kötelezettség nélküli KÖZÉPKORÚ HÖLGYET. Ajánlunk munkakönyves alkalmazást és előnyös bérezést. A hajtási jogosítvány előnyt jelenthet. Érdeklődni a 0744-377-412-es telefonszámon mindennap 8-17 óra között. (sz.-I)

A TORDAI CÉG alkalmaz hús- és hentesáruüzletébe ELADÓNŐT. Tel. 0744-681-130. (19281-I)

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyradio.ro
96 FM
106,8 FM
1323 AM

A híres, jövőbe látó KLARA gyógyító és javasasszony segíteni tud Önnek abban, hogy élete jóra forduljon. Kötéseket, átkokat old fel, kibékíti a szétesett családokat, cégeket ment meg a csődtől, sikert visz a házhoz és nyereségessé teszi a vállalkozást, elúzi a szerencsétlenséget, segít impotencia, alkoholizmus, epilepszia, meddőség, depresszió, egyéb betegség esetén, sikert hoz a szerelembe. Minden problémáját megoldja, az eseteket diszkrécióval kezeli.

Köszönetnyilvánítások: a vásárhelyi Marina köszöni Klarának, hogy férjét kigyógyította az alkoholizmusból; Corina Bukarestben kétévi különélés után kibékült kedvesével; Németországban Klaus ismét feleségével él, és sikeres üzletember lett; Ferenc Olaszországban kigyógyult a depresszióból, 7 év után megnősült; Constantin Kolozsváron újra a családjával van; Cristian Nagyváradon összeházasodhatott szerelmével; az amerikai George sikeres vállalkozás tulajdonosa.

Hívják bizalommal, Klara asszony 100% garanciát vállal munkájáért.
Tel. 0755-270-381. (Fizetett hirdetés: mp.)

Master Tanpai Rinpoce
Marosvásárhelyen

www.oinahh.com

Tanítások az egyéni és világszintű átalakulásért és megvilágosodásért

Belépés ingyenes, felajánlás adható

Péntek, szeptember 15, 18-20 órától.
Ariel Színház, Poligrafiei ú., 4 sz.

radio.kptv.ro

KPTV
THE ROCK STATION

radio.kptv.ro

REGISZTRÁLJON

A MAGYARORSZÁGI VÁLASZTÁSOKRA!

 regisztracio.ro

TEL.: 0800-444-666

Minden magyar állampolgár szavazhat, aki előzőleg regisztrált.
Ha adataiban változás történt, jelentse be!

 EUROTRANS
szállítvány

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

RexoGold

a te zálogházad

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

*A szövegen látható termékek csak szemléltető jellegűek.

Magazin agro-tehnic

SURTEC

Agrár-technikai áruház

AHOL AZ ÉPÍTŐANYAG-VÁSÁRLÁS ÉLMÉNY!

A SURTEC MŰSZAKI BARKÁCSÁRUHÁZ MEGNYITOTTA A MEGYE LEGNAGYOBB, LEGMODERNEBB ÉPÍTŐANYAG-LERAKATÁT ÉS MEZŐGAZDASÁGI SZAKBOLTJÁT CSEREFALVÁN.

Áruválasztékunkban kínálunk szinte mindent, ami a házhoz az építkezésekhez szükséges az alapoktól a tetőig, a legismertebb gyártók termékeit.

Mezőgazdasági szakboltunk széles választékával áll a kistermelők és farmgazdaságok rendelkezésére.

Házhoz szállítást biztosítunk!

www.surtecagro.ro

Nyitvatartás:
hétfő-péntek: 07:00-től 19:00 óráig
szombat: 07:00-től 15:00 óráig
cím: Cserefalva 115 sz.
telefon: 0365/710-154
0756/082-528
e-mail: stejeris@surubtrade.ro